

BASIN YANSIMALARI

ESİAD IV. YATIRIM ZİRVESİ

D
Zirvesi

umanın hepimizin
an yangın felaket,
i için Ege Orman Vakfı ile iş birliği yaptık.

diğiniz kat... in şükranl... bir ifa...
yaptığımız... a adınız... iyoruz.

Saygı...

ESİAD 4. Yatırım Zirvesi'nde Bülent Akgermen (solda) ve Sibel Zorlu, ana konuşmacı Osman Okyay'a kendi adına Ege Orman Vakfı'na yapılan bağışın sertifikasını sundu.

Zorlu; “İzmir savunma sanayinde önemli bir merkez olabilir”

EGE Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği'nin (**ESİAD**), bu yıl dördüncüsünü düzenlediği Yatırım Zirvesi'nin açılış konuşmanı yapan **ESİAD** Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, Türkiye'nin savunma sanayi alanındaki yatırımlarının 2028'e kadar iki katına çıkmasının beklendiğini ve İzmir'in güçlü sanayi altyapısıyla bu dönüşümde önemli bir merkez olabileceğini ifade etti. **ESİAD**'ın iş dünyasının üretim-yatırım-finance ekosistemini güçlendirmek amacıyla hayata geçirdiği Yatırım Zirvesi'nin dördüncüsü, bu yıl ülkemizin küresel rekabet gücü açısından stratejik bir önem taşıyan “Savunma Sanayi ve Havacılık” ana teması ile düzenlendi.

EMRAH YILMAZ'IN HABERİ 6'DA

ESİAD 4. Yatırım Zirvesi "Savunma Sanayi ve Havacılık" ana teması ile düzenlendi.

Zorlu; "İzmir savunma sanayinde önemli bir merkez olabilir"

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği'nin (ESİAD), bu yıl dördüncüsünü düzenlediği Yatırım Zirvesi'nin açılış konuşmasını yapan ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, Türkiye'nin savunma sanayi alanındaki yatırımlarının 2028'e kadar iki katına çıkmasının beklendiğini ve İzmir'in güçlü sanayi altyapısıyla bu dönüşümde önemli bir merkez olabileceğini ifade etti. ESİAD'ın iş dünyasının üretim-yatırım-finance ekosistemini güçlendirmek amacıyla hayata geçirdiği Yatırım Zirvesi'nin dördüncüsü, bu yıl ülkemizin küresel rekabet gücü açısından stratejik bir önem taşıyan "Savunma Sanayi ve Havacılık" ana teması ile düzenlendi. ESİAD Yüksek İstisare Kurulu Başkanı **Bülent Akgerman** ve ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**'nun açılış konuşmasını yaptığı zirvede, Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay'ın ana konuşmacı olurken, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel de değerlendirmelerde bulundu. Zirvede gün boyunca savunma ve havacılık sanayinde yatırım dinamikleri, tedarik zinciri yönetimi, birleşme ve satın almalar, fon yatırımları ile sermaye piyasası işlemleri ve alternatif finansman olanakları gibi başlıklarda oturumlar düzenlendi.

Konuşmasında Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü artırmak için yeni projeler geliştirmek ve yeni pazarlara açılmak zorunda olduğunu belirten Zorlu, "Bu yolda finansmana erişim ve öngörülebilirlik başlıca sorunlarımız. ESİAD Yatırım Zirvesi'ni başlatmamızdaki temel motivasyon, iş dünyamızın uzun süredir dile getirdiği bu boşluğu doldurmak. Yatırım ile finansmanı aynı masada buluşturmak. Dört yılda gördük ki, ESİAD Yatırım Zirvesi sadece finansman modellerini

tartışan bir buluşma değil, aynı zamanda iş dünyasının vizyonunu genişleten bir öğrenme ve etkileşim platformu haline geldi. Bu yılki zirvemizin ana temasını ise, tüm dünyada giderek artan öneme sahip, savunma ve havacılık sanayii olarak belirledik. Bu konu, sadece bir güvenlik meselesi değil, ülkelerin siyasi ve ekonomik gücü bakımından stratejik bir sektör. 2024 yılında dünya savunma harcamaları 2.72 trilyon dolar ile rekor kırdı. Türkiye ise, dünyanın en çok savunma harcaması yapan 17. ülkesi. Geçtiğimiz yıl savunma ve güvenlik harcamaları 25 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2028'e kadar 49 milyar dolara çıkması planlanıyor" dedi.

Savunma ve havacılık sanayinin İzmir ve Ege Bölgesi için ayrı bir anlam taşıdığını da belirten Zorlu, "Şehrimiz sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezlerden biri. Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, üniversiteler ve teknoparklar, Havacılık ve Uçak Kümelmesi, Ar-Ge kapasitesi, yetmiş insan kaynağı ile savunma ve havacılık eko-sisteminde güçlü bir potansiyele sahip. Bu konu, yalnızca büyük şirketlerin değil aynı zamanda KOBİ'lerin, start-up'ların ve yan sanayinin de değer zincirine katılabildiği bir alan açıyor. Öte yandan savunma yatırımlarının sürdürülebilirliği, farklı coğrafyalardaki kümelenmelerden geçiyor. İzmir'in ve bölgemizin bu alanda nasıl daha güçlü bir oyuncu olabileceğini göstermek istiyoruz." şeklinde konuştu.

Ortak akıl platformu

Güçlü bir Türkiye'nin ancak güçlü bir ekonomiyle, inovasyonla ve girişimcilikle mümkün olabileceğini söyleyen ESİAD Yüksek İstisare Konseyi Başkanı **Bülent Akgerman**, "Dünya, belki de son yüzyılın en çalkantılı dönemlerinden geçiyor.

Pandeminin yarattığı travmanın ardından küresel tedarik zincirlerinde kırılmalar, savaşların açtığı yaralar, iklim krizinin baskısı ve büyük güçler arasındaki teknoloji rekabeti... Hepsi aynı anda önümüzde. Bu tablo karamsarlık yaratsa da ben insanlığın yaratıcılığını ve dayanıklılığını güveniyorum. Çünkü tarihin öğrettiği bir şey varsa, o da şudur: Büyük krizler, büyük dönüşümlerin habercisidir. Türkiye, bu dalgalarda tam ortasında yol almaya çalışıyor. Enflasyonla mücadelenin, finansal istikrar arayışının ve büyüme hedeflerinin keştiği bir noktadayız. Yatırım Zirvemiz, bu sorulara yanıt aradığımız ortak akıl platformudur" ifadelerini kullandı.

Yatırımın yalnızca para demek olmadığını, aslında bir fikre ve ülkenin geleceğine duyulan inanç olduğunu da altını çizen Akgerman, "Sermaye; öngörülebilirliğe hukukun üstünlüğüne, istikrara değer verir. Türkiye'nin bu alanlarda atacağı her olumlu adım, yatırım ortamımızı güçlendirecektir. Daha şeffaf, daha öngörülebilir bir ekonominin yönetimi hepimizin ortak paydasıdır. Çünkü yatırımın dili evrensel. Eğer biz yüksek teknolojiye yatırım yapar, gençlerimizin hayallerini destekler ve hukukun üstünlüğünü güçlendirirsek, Türkiye dünyada hak ettiği yere gelecektir" ifadelerini kullandı.

Konuşmasında konsorsiyum modellerinin başarısını anahtar olduğunu belirten Kale Grubu Başkan Vekili Okyay, İzmirli firmalara riskin ve uzmanlığın paylaşıldığı modeli önerdi. Ege'nin sahip olduğu üretim yetkinlikleri ve yan sanayi potansiyelinin geliştirilmesiyle, bölgenin Türkiye savunma sanayii için kritik bir merkez haline geleceğini de vurgulayan Okyay, "Türkiye savunma sanayii bu yıl 10 milyar dolarlık ihracatı hedefliyor. Savunma sanayine yatırım, uzun vadeli, kamu taah-

hüdine dayalı, öngörülebilir bir alan. Bu, yatırımcı için istikrar ve güven anlamına geliyor. Ege, güçlü sivil sanayi altyapısını savunma teknolojileriyle entegre edebilirse, Türkiye'nin yeni sanayi modelinin öncülüğünü üstlenebilir" dedi.

Son 20 yılda şaha kalktı

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel savunma sanayimizin 50 yıllık bir süreç olduğunu belirterek; "Ancak özellikle son 20 yılı çok farklı bir şekilde, adeta tırmanarak bir şahlanış yaşadı. Bu değer, bütün dünya tarafından izleniyor ve görülüyor. Sebebi ise en başta konulan önemli vizyon; 'Yerli ve millî bir savunma sanayimiz olacak.' Bu, bizim olmazsa olmazımız. Bu durum, 1974 yılındaki Kıbrıs Barış Harekati ile anlaşıldı. O aşamadan sonra savunma sanayinin millî olması bir devlet politikası haline geldi." diye konuştu.

Güncel olarak savunma sanayimizin yüzde 70-80'lik yerlilik oranına sahip olduğunu ve bunun bir başarı olduğunu dile getiren Çizgel, asıl hedefin "tam bağımsız" bir savunma sanayii olduğunu söyledi. Çizgel, dışarıdan gelen ambargolar nedeniyle sadece ana platformları değil, alt sistemleri ve bileşenleri de yerleleştirmek zorunluluğunun doğduğunu da söyledi. Ulaşılan başarının korunması ve gelecek nesillere aktarılması için sürdürülebilirliğin hayati önem taşıdığını da belirten Çizgel, "Bu askeri bir tabirle beka meselesidir. Bu bekanın sağlanmasının yolu ise yurt sathına yayılmış güçlü bir ekosistem kurmaktan geçiyor. Bizler bugün servo valfi İzmir'de bir firmamız tarafından yapabiliyoruz isek, onun gelişmesi, bunun sürdürülebilirliğinin sağlanması benim 50 yıl sonra da yine uçacağım yerli ve millî olmasını sağlayacak" ifadelerini kullandı.

**ESİAD ETKİNLİKTE
'ZİRVEYE' ULAŞTI**

ESİAD dördüncüsünü gerçekleştirdiği 'Yatırım Zirvesi' ile bugüne dek 100'ü aşkın konuşmacı ve yaklaşık 1300 katılımcıyı ağırladı, İzmir ve Türkiye yatırım gündeminde önemli bir platform oluşturdu. **ESİAD** Başkanı **Sibel Zorlu**, savunma ve havacılık sanayii temasıyla düzenlenen zirveyi Milliyet Ege için değerlendirdi. **➤ Aslı Öktener Sayfa 3'te**

100'ü aşkın konuşmacı 1300 katılımcıyı ağırladı

Aşlı Öktener

aslioktener@gmail.com

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu** ve ekibi dur durak bilmiyor. Göreve geldiğinden bu yana İzmir'de farklı alanlarda ses getiren pek çok buluşmaya imza atan **ESİAD** yönetimi, son olarak 4. Yatırım Zirvesi'ni de başarıyla tamamladı. Başkan Zorlu, hem ele aldığı konular hem de yarattığı etkileşimle büyük bir sinerji oluşturan son zirveyle birlikte toplam 100'ün üzerinde konuşmacıya ve 1300 civarında katılımcıya ulaştıklarını söyledi. Bu rakamlar, **ESİAD** Yatırım Zirvesi'nin hem İzmir iş dünyası hem de Türkiye genelinde yatırım gündeminin şekillendiği önemli bir platform haline geldiğini de gösteriyor.

Zirvenin bu yılki teması ise "Savunma ve Havacılık Sanayii" oldu. Başkan Zorlu'ya, "Peki, neden bu başlık seçildi?" diye soruyoruz, şöyle yanıtıyor;

"Türkiye, son yirmi yılda bu alanda ciddi bir başarı hikayesi yazdı. Ancak artık yeni

hedef, yerlilik oranını artırmaktan öteye geçip, bu başarıyı sürdürülebilir ve küresel ölçekte rekabetçi bir yapıya dönüştürmek olmalı. Bugün savunma için geliştirilen birçok teknoloji, tarımdan enerjiye, akıllı şehirlerden lojistiğe kadar farklı alanlarda kullanılabilir. Bu çift kullanımlı teknoloji yaklaşımı hem inovasyonu besliyor hem de ekonomiyi çeşitlendiriyor. Dolayısıyla biz bu temayı seçerken, bir yandan Türkiye'nin stratejik hedeflerine katkı sunmayı, diğer yandan da İzmir ve Ege Bölgesi'nin yüksek katma değerli üretim vizyonuna yön vermeyi amaçladık."

İzmir ve Ege Bölgesi'nin, savunma ve havacılık sanayii açısından son derece güçlü bir potansiyele sahip olduğunun altını çizen **Sibel**

Zorlu, "Bölgemiz son yıllarda üretim ve teknoloji alanında önemli bir ivme kazandı. Bu potansiyeli savunma ve havacılık sektörüne taşımak için entegrasyon odaklı bir stratejiye ihtiyaç var. Organize sanayi bölgelerimiz, serbest bölgelerimiz, üniversitelerimiz, teknoparklarımız ve kümelenme yapılarımız, bölgenin bu alandaki rekabet avantajını pekiştiriyor. Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği'nin merkezinin İzmir'de bulunması da bunun somut göstergesi.

Bölge, lojistik avantajlarıyla da öne çıkıyor. Bu güçlü yönleri doğru bir vizyonla birleştirebilirsek, İzmir'in savunma ve havacılıkta sadece üretim üssü değil, teknoloji ve inovasyon üssü haline gelmesi mümkün" diye belirtiyor.

Katılımcılar dikkat çekti

Zirvede ayrıca katılımın niteliği de dikkat çekiciydi. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı, Yatırım Ofisi, Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği, ASELSAN, Roketsan, TUSAŞ gibi sektörün ana aktörlerinin yanı sıra tedarikçiler, sanayiciler, yatırımcılar ve finans dünyasının temsilcileri aynı çatı altında buluştu. Böylece yalnızca savunma sanayisi konuşulmadı, yatırım, tedarik, finansman ve sürdürülebilirlik başlıklarını birbirine bağlayan bütüncül bir tablo çizildi.

'Ege Bölgesi, savunmada güçlü bir oyuncu olabilir'

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından düzenlenen 4. Yatırım Zirvesi, "Savunma ve Havacılık Sanayii" ana temasıyla yatırım ve finans dünyası ile karar vericileri İzmir'de biraraya getirdi. Zirvede, yüksek teknolojiye, ileri mühendisliğe ve yoğun AR-GE'ye dayanan savunma ve havacılık sektörünün, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik gücü açısından stratejik önemi masaya yatırıldı. Ayrıca, zirvenin ana omurgasını oluşturan birleşme ve satın almalar, halka arz, sermaye piyasası işlemleri ve alternatif finansman imkanları dahil olmak üzere iş dünyasının finansal öncelikleri ve küresel eğilimler geniş bir perspektifte değerlendirildi.

Swissotel Büyük Efes'te düzenlenen zirvenin açılışında konuşan ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, İzmir ve Ege Bölgesi'nin savunma ve havacılık ekosisteminde güçlü bir potansiyele sahip olduğunu belirterek, "Zirvemizin ana teması İzmir ve Bölgemiz açısından ayrı bir anlam taşıyor. Şehrimiz sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezlerden biri. Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, üniversiteler ve teknoparklar, Havacılık ve Uzay Kümelenmesi, Ar-Ge kapasitesi, yetişmiş insan kaynağı ile

savunma ve havacılık ekosisteminde güçlü bir potansiyele sahip" diye konuştu. ESİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Akgerman da "Güçlü bir Türkiye ancak güçlü bir ekonomiyle, inovasyonla ve girişimcilikle mümkün olur. ESİAD olarak Türkiye nasıl daha rekabetçi olur, nasıl daha çok yatırım çeker?" noktasına odaklanıyoruz. Yatırım zirvemiz, bu sorulara yanıt aradığımız ortak akıl platformudur" ifadelerini kullandı.

Açılış konuşmalarının ardından Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat

Çizgel, Zirvenin "Vizyon Konuşması"nı gerçekleştirdi. Türkiye'nin savunma sanayiinde 50 yıllık bir geçmişi olduğunu anlatan Çizgel, "Önemli ve kıymetli olan, kritik alanlarda millileşerek herhangi bir ürünümüzde dışarıya bağımlı kalmamamızdır. Yani tam bağımsız savunma sanayii vizyonu. Tam bağımsız savunma sanayii vizyonu konusunda emin adımlarla gidiyoruz" dedi.

Murat Çizgel, zirvenin ardından Ege Bölgesi'ndeki firmaların da bu ekosistem içinde payının artmasını beklediklerini sözlerine ekledi.

HABER MERKEZİ

ESİAD YATIRIM ZİRVESİ

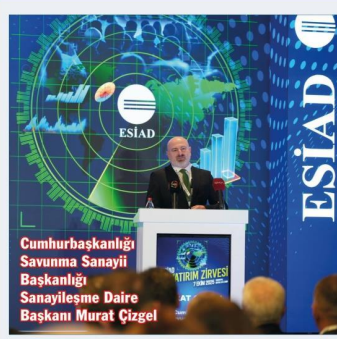
Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından düzenlenen Yatırım Zirvesi, "Savunma Sanayi ve Havacılık" ana temasıyla İzmir'deki bir otelde düzenlendi. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii

Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, savunma sanayisindeki yerleşirme sürecine dikkat çekti. Çizgel,

Osman Okyay

Türkiye'nin savunma sanayisinin 50 yıllık süreci bulunduğunu, fakat son 20 yılda "şaha kalktığını" söyledi. Savunma ve Havacılık Sanayii Başkanı Osman Okyay ise savunma ve havacılıkta bugün gelinen noktanın gurur verici olduğunu, belirterek, "Dünyanın 11'inci savunma sanayi ihracatçısı konumundayız" dedi. ■ POSTA

ESIAD Yatırım Zirvesi'nde savunma ve havacılık yatırımları ele alındı

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, tam bağımsız savunma sanayii vizyonu konusunda emin adımlarla ilerlediklerini belirterek, "Bu gurur verici tablodur ama önümüze de başka bir vizyonu ortaya koymakta. Yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğinin teşkil edilmesini hedefliyoruz." dedi.

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESIAD) tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Yatırım Zirvesi, "Savunma Sanayii ve Havacılık" ana temasıyla İzmir'deki bir otelde düzenlendi.

Zirvenin vizyon konuşmasını yapan Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, savunma sanayisindeki yerleştirme sürecine dikkat çekti.

Türkiye'nin savunma sanayisinin 50 yıllık süreci bulunduğunu, fakat son 20 yılda "saha kaktığını" anlatan Çizgel, "Son 20 yılda Türkiye'nin en önemli değerlerinden bir tanesi savunma sanayisi oldu. Bu değer, bütün dünya tarafından izleniyor ve görülüyor. Bunun temel sebebi aslında bosta kolan en önemli vizyon. Çok basit, yerli ve milli bir savunma sanayiniz olacak." ifadelerini kullandı.

Çizgel, Türkiye'nin Kibris Barış Harekati'nin ardından savunma sanayinin yerli ve milli olması yönünde politika ortaya koyduğunu ve politikasını büyük oranda gerçekleştirdiğini vurguladı.

Kritik önemdeki bir çok ürün ve sistemi yerleştirdiklerini anlatan Çizgel, sunları ifade etti:

"Önemli ve kıymetli olan, kritik alanlarda millileşerek herhangi bir ürünümüzde dışarıya bağımlı kalmamamızdır. Yani tam bağımsız savunma sanayii vizyonu. Tam bağımsız savunma sanayii vizyonu konusunda hakikaten emin adımlarla gidiyoruz. Sahada olan birçok ürünü yerleştirdik, yerleştiremediklerimizin de programlarını başlattık, bu kritik teknolojiler de yerli olarak savunma sanayimizin eliyle üretilmeye devam edilecek. Bu gurur verici tablodur ama önümüze de başka bir vizyonu ortaya koymakta. Yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğinin teşkil edilmesini hedefliyoruz."

Savunmada tam bağımsızlık hedefinin yakalanması

ve sürdürülebilir kılınmasında yurt sathına yayılmış sanayicilerin kabiliyetlerinin etkili olduğunu, firmaları bu sisteme entegre ederek onlara yeni ihracat pazarları kazandırmak istediklerini dile getiren Çizgel, bugünkü zirvenin ardından Ege'deki firmaların da bu ekosistem içinde payının artmasını belediklerini ifade etti.

"BRÜKSEL İLE GÖRÜŞMELER"

Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay ise savunma ve havacılıkta bugün gelinen noktanın gurur verici olduğunu, dünyanın 11. savunma sanayii ihracatçısı ülke olduklarını belirtti. Geçen yıl 7,2 milyar dolarlık ihracatla kapattıklarını, bu sene de 10 milyar dolarları hedeflediklerini bildiren Okyay, "Dünya savunma sanayisindeki ihracatçı ülkeler sıralamasında hızla yükseliyoruz." dedi.

AB'nin Berlin Davranışını yükseltilmesi sonrası savunma yatırımlarını askıya aldığını, bu sanayide geriye gittiğini kaydeden Okyay, "Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle başlayan tedirginlikle beraber AB, 'biz ne yaptık, buradan nasıl toparlayacağız?' paniğine girmiş durumda. Ama bir geçede olmuyor, çok büyük emek, yatırım gerektiriyor. Türkiye, aslında bu anlamda çok önemli bir pozisyonda. Brüksel ile Türk savunma sanayisini nasıl entegre edebiliriz, Avrupa savunma sanayisine nasıl ürün verebiliriz, bize senelerce yapılan ortak üretim gibi yöntemlerle biz nasıl onlara yaklaşabiliriz diye de konuşmalar bir yandan devam ediyor." ifadelerini kullandı.

Savunma sanayisine yatırım yapmak isteyen firmalara tavsiyelerde bulunan Okyay, Ege Bölgesinin bu konudaki potansiyeline çok inandığını, yeni sanayi modelinin öncülüğünü üstlenebilecek firmalara sahip olduğunu, Havacılık ve Uzay Kümeleşmesi Derneği ile bu alandaki işbirliklerine öncülük etmeye gayret ettiklerini dile getirdi.

"GÜÇLÜ OYUNCU OLMA HEDEFİ"

ESIAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu** ise konuşmasında savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditlerinin dünyada savunma harcamalarını 2,72 trilyon dolar ile rekora taşıdığını belirtti.

◆ Savunma ve havacılık sektörünün Türkiye için stratejik önem taşıdığı belirtilen ESIAD 4. Yatırım Zirvesi'nde, yeni yatırımların ve iş birliklerinin gerekliliği vurgulandı

Savunma ve havacılıkta stratejik gücümüz artıyor

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESIAD) tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Yatırım Zirvesi, 'Savunma Sanayi ve Havacılık' ana temasıyla İzmir'de gerçekleşti. Savunma sanayi ve havacılık sektöründe önde gelen firmaların bir araya geldiği zirvede, sektörün yatırım dinamikleri de masaya yatırıldı. ESIAD 4. Yatırım Zirvesi'nde, savunma ve havacılık sektörünün Türkiye için stratejik önem taşıdığının altı çizildi. Bu doğrultuda yeni yatırımların ve iş birliklerinin gerekliliği vurgulanırken, yatırımların sürdürülebilir olması gerektiği ifade edildi.

Yerli ve milli bir savunma sanayi vizyonu

Zirvenin vizyon konuşmasını yapan Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, savunma sanayisindeki yerleşime sürecine dikkat çekti. Türkiye'nin savunma sanayisinin 50 yıllık süreci bulunduğunu, fakat son 20 yılda şaha kalktığını anlatan Çizgel, "Son 20 yılda Türkiye'nin en önemli değerlerinden bir tanesi savunma sanayisi oldu. Bu değer, bütün dünya tarafından izleniyor ve görülüyor. Bunun temel sebebi aslında başta konan en önemli vizyon; yerli ve milli bir savunma sanayisi olması" ifadelerini kullandı.

Çizgel, Türkiye'nin Kıbrıs Barış Harekati'nden ardından savunma sanayinin yerli ve milli olması yönünde politika ortaya koyduğunu ve politikasındaki büyük oranda gerçekleştiğini vurguladı. Kritik önemdeki birçok ürün ve sistemi yerli ürettiğini anıttan Çizgel, şunları ifade etti: "Önemli ve kıymetli olan, kritik alanlarda millileşerek herhangi bir üründümüze dışarıya bağımlı kalmamamızdır. Yani tam bağımsız savunma sanayi vizyonu. Tam bağımsız savunma sanayii vizyonu konusunda hakikaten enin adamlarımızdır. Sahada olan birçok ürünü yerli ürettiğimiz, yerli ürettiklerimizin de programlarını başlattık, bu kritik teknolojileri de yerli olarak savunma sanayimiz için ürettiğimiz devam ediyor. Bu gurur verici tablo ama önümüzde de başka bir vizyonu ortaya koyuyor. Yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğini teşkil edilmesi gerekiyor."

Savunma sanayi ihracatında hedef: 10 milyar dolar

Zirvenin ana konuşmacısı ise Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçıları Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okay oldu. Savunma ve Havacılıkta bugün gelen noktanın gurur verici olduğunu ifade eden Okay, dünyanın 11. savunma sanayi ihracatçı ülkesi olduğunu belirtti. Geçen yıl 7,2 milyar dolarlık ihracatla kapattıklarını, bu sene de 10 milyar dolar hedeflediklerini bildiren Okay, "Dünya savunma sanayisindeki ihracatçı ülkeler sıralamamızda hızla yükseliyoruz" dedi.

Son ürünü üretmenin ve sistem entegrasyonunun çok önemli olduğunu belirten Okay, "Fakat o son ürünü yapmakla iş bitmiyor. Gerçek anlamda bir savunma sanayici olabilmeniz için onun alt bileşenlerini de mutlaka ülkede üretmemiz gerekiyor" diye konuştu.

AB'nin Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla beraber savunma ve güvenliği askıya alması sebebiyle savunma sanayisinde geriye gittiğini kaydeden Okay, "Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline başlayan tedirginlikle beraber AB, 'Biz ne yaptık, buradan nasıl toparlayacağız?' panigine girmiş durumda. Ama bir gecede olmuyor, çok büyük emek ve yatırım gerekiyor. Uzun bir süreçte ihtiyaç oluyor. Türkiye, aslında bu anlamda çok önemli bir pozisyonda. Brüksel ile Türk savunma sanayisinin nasıl entegre edebiliriz, Avrupa savunma sanayisine nasıl ürün verebiliriz, bize senelerce yapılan ortak üretim gibi yöntemlerle biz nasıl onlara yaklaşılabılır diye de konuşmalar bir yandan devam ediyor" ifadelerini kullandı.

"Ege, savunma ve havacılıkta güçlü bir konuma ulaşacak"

Ege Bölgesi'nin savunma ve havacılıkta potansiyeline değinen Okay, "Ege Bölgesi'ndeki yan sanayi portföyünün özgün proseslerdeki yetkinliklerinin ve havacılıkta kullanılan spesifik malzeme taleplerine yönelik üretim kabiliyetlerinin güçlenmesiyle Ege'nin savunma ve havacılık ekosisteminde çok daha güçlü bir konuma ulaşacağına inanıyorum. Bu yönde yeni yatırımlar ve iş birlikleri bölgesi savunma sanayinde cazibe merkezi haline getirecek" dedi.

Sektörün sürdürülebilirliği açısından ihracatın şart olduğunu vurgulayan Okay, "Sektörün sürdürülebilirliğini, ihracatın yanında ikinci çıkış yolu da çift kullanımlı teknolojiler olarak görüyorum. Yani hem savunma sanayinde hem sivil sektörlerde kullanılabilir teknolojiler. Bu alanda dünyada ve ülkemizde örnekler var. Savunma sanayi için geliştirilen ileri malzemeler, mesela inşaatta daha dayanıklı ürünlerin önünü açabilirler. İnsansız sistemlerde elde edilen kabiliyetler tarımda verimliliği artırabilir. Güç elektroniği veya sensör teknolojileri akıllı şehir çözümlerine de dönüştürülebilir. Bunun gibi örnekleri daha da çoğaltabiliriz. Dolayısıyla çift kullanımlı teknolojiler savunma ve sivil sektörlerin kullanımına sunulduğunda ötek büyümesi sağlayacak firmaların daha sürdürülebilir hale getiriyor" ifadelerini kullandı.

Türk şirketlerin yatırım fırsatları

Zirvenin ilk oturumunda 'Savunma ve Havacılık Sanayinde Yatırım Dinamikleri' başlığı altında yatırım ortamı ve stratejik fırsatlar ele alındı. Moderatörlüğünü Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayi-

şunu belirten Okay, "Fakat o son ürünü yapmakla iş bitmiyor. Gerçek anlamda bir savunma sanayici olabilmeniz için onun alt bileşenlerini de mutlaka ülkede üretmemiz gerekiyor" diye konuştu.

AB'nin Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla beraber savunma ve güvenliği askıya alması sebebiyle savunma sanayisinde geriye gittiğini kaydeden Okay, "Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline başlayan tedirginlikle beraber AB, 'Biz ne yaptık, buradan nasıl toparlayacağız?' panigine girmiş durumda. Ama bir gecede olmuyor, çok büyük emek ve yatırım gerekiyor. Uzun bir süreçte ihtiyaç oluyor. Türkiye, aslında bu anlamda çok önemli bir pozisyonda. Brüksel ile Türk savunma sanayisinin nasıl entegre edebiliriz, Avrupa savunma sanayisine nasıl ürün verebiliriz, bize senelerce yapılan ortak üretim gibi yöntemlerle biz nasıl onlara yaklaşılabılır diye de konuşmalar bir yandan devam ediyor" ifadelerini kullandı.

"Ege, savunma ve havacılıkta güçlü bir konuma ulaşacak"

Ege Bölgesi'nin savunma ve havacılıkta potansiyeline değinen Okay, "Ege Bölgesi'ndeki yan sanayi portföyünün özgün proseslerdeki yetkinliklerinin ve havacılıkta kullanılan spesifik malzeme taleplerine yönelik üretim kabiliyetlerinin güçlenmesiyle Ege'nin savunma ve havacılık ekosisteminde çok daha güçlü bir konuma ulaşacağına inanıyorum. Bu yönde yeni yatırımlar ve iş birlikleri bölgesi savunma sanayinde cazibe merkezi haline getirecek" dedi.

Sektörün sürdürülebilirliği açısından ihracatın şart olduğunu vurgulayan Okay, "Sektörün sürdürülebilirliğini, ihracatın yanında ikinci çıkış yolu da çift kullanımlı teknolojiler olarak görüyorum. Yani hem savunma sanayinde hem sivil sektörlerde kullanılabilir teknolojiler. Bu alanda dünyada ve ülkemizde örnekler var. Savunma sanayi için geliştirilen ileri malzemeler, mesela inşaatta daha dayanıklı ürünlerin önünü açabilirler. İnsansız sistemlerde elde edilen kabiliyetler tarımda verimliliği artırabilir. Güç elektroniği veya sensör teknolojileri akıllı şehir çözümlerine de dönüştürülebilir. Bunun gibi örnekleri daha da çoğaltabiliriz. Dolayısıyla çift kullanımlı teknolojiler savunma ve sivil sektörlerin kullanımına sunulduğunda ötek büyümesi sağlayacak firmaların daha sürdürülebilir hale getiriyor" ifadelerini kullandı.

Türk şirketlerin yatırım fırsatları

Zirvenin ilk oturumunda 'Savunma ve Havacılık Sanayinde Yatırım Dinamikleri' başlığı altında yatırım ortamı ve stratejik fırsatlar ele alındı. Moderatörlüğünü Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayi-

şunu belirten Okay, "Fakat o son ürünü yapmakla iş bitmiyor. Gerçek anlamda bir savunma sanayici olabilmeniz için onun alt bileşenlerini de mutlaka ülkede üretmemiz gerekiyor" diye konuştu.

AB'nin Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla beraber savunma ve güvenliği askıya alması sebebiyle savunma sanayisinde geriye gittiğini kaydeden Okay, "Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline başlayan tedirginlikle beraber AB, 'Biz ne yaptık, buradan nasıl toparlayacağız?' panigine girmiş durumda. Ama bir gecede olmuyor, çok büyük emek ve yatırım gerekiyor. Uzun bir süreçte ihtiyaç oluyor. Türkiye, aslında bu anlamda çok önemli bir pozisyonda. Brüksel ile Türk savunma sanayisinin nasıl entegre edebiliriz, Avrupa savunma sanayisine nasıl ürün verebiliriz, bize senelerce yapılan ortak üretim gibi yöntemlerle biz nasıl onlara yaklaşılabılır diye de konuşmalar bir yandan devam ediyor" ifadelerini kullandı.

ESIAD 4. Yatırım Zirvesi'nde gerçekleştirilen oturumlarda savunma sanayi ve havacılık sektörlerinde yatırım fırsatları, tedarik zincirinde yaşanan gelişmeler, finansman imkanları ve iş birlikleri tartışıldı

Bono ve tahvil piyasasında büyüme

İntegral Yatırım Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi İbrahim Taşdoğan da, sermaye piyasalarının sağladığı esnekliğe vurgu yaparak, "Bono ve tahvil piyasası son beş yılda dört kat büyüdü; şirketler banka limitlerinden bağımsız yeni bir finansman alanı kazandı" diye konuştu.

QNB Yatırım Bankacılığı Genel Müdür Yardımcısı İpek Hekimoğlu, son 4 yılda 193 şirketin halka arzla 10 milyar dolar finansman sağladığını, yatırımcı sayısının 1 milyondan 6,3 milyona çıktığını belirtti. Hekimoğlu, halka arz için kurumsallaşma, bağımsız denetim ve güçlü finansal yapının şart olduğunu söyledi. Neo Portföy Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Genel Müdür Yardımcısı Mert Bahçekçili de Girişim Sermayesi Yatırım Fonları'nın şirketlere ortak olarak bilançoları güçlendirdiğini, bu büyüklüğünün 8 milyar dolara ulaştığını ifade etti. Bahçekçili, vergi avantajlarının yatırım istahını artırdığını belirtti.

leşme Daire Başkanı Murat Çizgel'in işlendiği oturumda konuşan Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi Savunma ve Havacılık Sektör Uzmanı Berk Kalyoncu, Türkiye'nin 4 saatlık çıkış mesafesinde 30 trilyon doları bulan büyük bir ekonomiye erişim sağlayan stratejik bir konuma yer aldığını vurgulayarak, "Avrupa'nın 2030'a kadar savunma harcamalarını GSYH'nin yüzde 5'ine çıkarma hedefi kapsamında 800 milyar euro'luk bir bütçe ayrılması durumunda; bu da Türk şirketleri için büyük bir fırsat alanı yaratıyor" dedi.

Savunma Sanayii Teknolojileri A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Emre Uzer de Savunma Sanayii Başkanlığı'nın yüzde 100 iştiraki olarak, yenilikçi ve derin teknoloji alanındaki girişimlere yatırım yaptıklarını belirtti. Uzer, "Yapay zeka, siber güvenlik ve biyoteknoloji başta olmak üzere savunma sanayine katkı sağlayacak tüm teknolojilere yatırım yapmaya açtık" diye konuştu.

ASELSAN Genel Müdür Yardımcısı Dr. Murat Aslan ise, yurt içi firmalara verdikleri sipariş hacminin

geçtiğimiz yıl 2 milyar doları gördüğünü ve bu yılın ilk 9 ayında bu rakamın 2,5 milyar dolara yaklaştığını söyledi. Aslan, millileşme oranının ise yüzde 80'e ulaştığını ifade ederek, odaklarının seri üretime kaydığını dile getirdi.

Yerleşme ve sürdürülebilirlikte tedarikçi rolü

'Savunma ve Havacılık Sanayinde Tedarikçi Perspektifi' başlıklı ikinci oturumun moderatörlüğünü Alptekin Havacılık Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yılmaz Gilddoğan gerçekleştirdi. Gilddoğan, dünyanın en büyük ilk 100 savunma firması arasında Türkiye'den 5 şirketin yer aldığını belirtti. Tedarik zinciri faaliyetlerinin kalıcı bacağı için büyük önem taşıdığını vurguladı.

Kaan Makine Genel Müdürü İbrahim Sezek de kendi işini kurma kararını, Almanya'da bir Rolls-Royce türbin parçası Ar-Ge çalışmasını gördüğünde arada kendiliğinden anladığını O çalışmada kullanılan beş eksenli makineler, takımlar ve yazılımların Türkiye'de de tedarik edilebildiğini fark ettiğini belirten Sezek, "Bu sektöre girecek insanların amacı para kazanmak olmamalı; zor işleri dert edimeli ve o süreci başarıyla hedeflemeli" ifadelerini kullandı.

BMC Otomotiv Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Altınhan da şirket

ketin 1964'te İzmir'de kurulduğunu ve bugüne kadar 300 binden fazla araç üretilip 80'den fazla ülkeye ihraç ettiğini belirtti. Savunma tarafında Kirpi, Vuran, Amazon gibi mayına dayanıklı araçların ve Altay tankı ile yeni zırhlı platformların seri üretime girdiğini dile getirdi. Altınhan, "Yerlilik oranı Kirpi'de yüzde 45'ten yüzde 90'a çıktı. Bu, ambargo ve lisans kısıtlamalarına karşı en güçlü güvence" diye konuştu. MILUX Türkiye Genel Müdürü Yavuz Yeldan ise Türkiye'nin sivil işlem görmüş çekildere dışa bажmıllığı azaltmak amacıyla çalışanlarını söyledi. Yeldan, "Harm maddesi üretiminde yerli üretim, tam bağımsız savunma sanayii için kritik bir önceliktir" dedi.

Piyasalardaki mevcut tablo ve gelecek beklentileri

Zirvenin üçüncü oturumu 'Birleşme, Satın Almalar ve Fon Yatırımları' başlığı altında gerçekleşti. Moderatörlüğünü Garanti BBVA Yatırım Genel Müdür Yardımcısı Jankat Bozkurt'un gerçekleştirdiği panelde süreç adamları, Türkiye piyasalarındaki mevcut tablo ve gelecek beklentileri konuştu.

İş Yatırım Kurumu Finansman Direktörü Reha Pamir, M&A sürecinin bağlayıcı olmayan teklifle başladığını ve ardından detaylı inceleme aşamasına geçildiğini söyledi. Hazırlık şirketlerinin süreci daha hızlı tamam-

ladığını belirten Pamir, yatırımcıların uzun vadeli stratejik yatırımlar ve çıkış stratejileri hareket eden finansal yatırımcılar olarak ikiye ayırdı. İhracat potansiyeli yüksek, TL riskini azaltan ve büyüten pazarlarda faaliyet gösteren firmaların yatırımcılar açısından daha cazip olduğunu ifade etti.

Pragma Kurucu Ortak ve Yönetici Direktörü Özlü Yalaz, Türkiye'deki M&A hacminin 2014'ten bu yana altı kat küçüldüğünü ve yabancı yatırımcı katılımlarının önemli ölçüde azaldığını aktardı. Yalaz, işlem adedi bazında bu oranı yüzde 49'dan yüzde 23'e gerilediğini belirterek, nedenleri yüksek maliyetler ile yabancı fonların geçmişte yaşadığı olumsuz deneyimlerin ihracat odaklı, teknoloji ve yazılım firmalarının yatırımcı ilgisini çekmeye devam edeceğini ifade etti.

"Türkiye'de teminat şartları ağır"

Volksbank Kurumsal Müşteri Yöneticisi Uğur Bayram ise Türkiye'deki kredi maliyetlerinin yüksek, erişimin zor ve teminat şartlarının ağır olduğunu belirtti. Avrupa'da M&A finansmanı faiz oranlarının yıllık yüzde 4,75 ile yüzde 6,75 bandında değiştiğini ifade eden Bayram, yüksek ESG skorumu sahip şirketlerin faiz oranlarında 2 puanı vana avantajı elde edebildiğini söyledi.

Tedarik sistemlerinde sürdürülebilirlik vurgusu

Roketsan Tedarik Zinciri Direktörü Murat Eskiçi, üretim yapısında ürün ağacının yüzde 80-85'ini tedarikçilerden aldıklarını ve bu yıl 1,8 milyar dolar ciro ile kapatmayı hedeflediklerini söyledi. Sektörde yaşanan en büyük sorunlardan birinin çok fazla ara yüklenici bulunmaması olduğunu ifade eden Eskiçi, "Belki yıllar öncesinde Roketsan'da bunlar konuşulmuyordu ama son birkaç senedir alt sistem bazında tedarikçilerimize işler vermek istiyoruz. Bu noktada hem tedarikçilerimizin

kendi tedarik sistemlerini yönetebilmesini hem de catılan altında birçok yetkinliğe ulaşmasını arzuluyoruz ki verdiğimiz siparişler çok dolmasını" dedi.

Oturumun son konuşmacısı TUSAŞ Tedarik ve Sanayileşme Başkanı Sencer Özpolat da, TUSAŞ'ın yıllık 2 milyar dolarlık tedarik hacmi ile önümüzdeki 10 yılda yaklaşık bin 500 yeni platform üretmeyi hedeflediğini dile getirdi. Özpolat, "Yerli yardımcı sanayi ile birlikte üç kat büyümeyi planlıyoruz" diye konuştu.

Bülent Akgerman, Osman Okay, Sibel Zorlu

ESİAD Yatırım Zirvesi'nde savunma ve havacılık yatırımları ele alındı

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, tam bağımsız savunma sanayii vizyonu konusunda emin adımlarla ilerlediklerini belirterek, "Bu gurur verici tablodur ama önümüzde de başka bir vizyonu ortaya koymakta. Yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğinin teşkil edilmesini hedefliyoruz" dedi.

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Yatırım Zirvesi, "Savunma Sanayii ve Havacılık" ana temasıyla İzmir'deki bir otelde düzenlendi.

Zirvenin vizyon konuşmasını yapan Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, savunma sanayisindeki yerleştirme sürecine dikkat çekti.

Türkiye'nin savunma sanayisinin 50 yıllık süreci bulunduğunu, fakat son 20 yılda "şaha kalktığını" anlatan Çizgel, "Son 20 yılda Türkiye'nin en önemli değerlerinden bir tanesi savunma sanayisi oldu. Bu değer, bütün dünya tarafından izleniyor ve görülüyor. Bunun temel sebebi aslında başta konan en önemli vizyon. Çok basit, yerli ve

milli bir savunma sanayiniz olacak." ifadelere kullandı.

Çizgel, Türkiye'nin Kıbrıs Barış Harekati'nin ardından savunma sanayinin yerli ve milli olması yönünde politika ortaya koyduğunu ve politikasını büyük oranda gerçekleştirdiğini vurguladı.

Kritik önemdeki bir çok ürün ve sistemi yerleştirdiklerini anlatan Çizgel, şunları ifade etti: "Önemli ve kıymetli olan, kritik alanlarda millileşerek herhangi bir ürünü müzde dışarıya bağımlı kalmamamızdır. Yani tam bağımsız savunma sanayii vizyonu. Tam bağımsız savunma sanayii vizyonu konusunda hakikaten emin adımlarla gidiyoruz. Sahada olan birçok ürünü yerleştirdik, yerleştiremediklerimizin de programlarını başlattık, bu kritik teknolojiler de yerli olarak savunma sanayimizin eliyle üretilmeye devam edilecek. Bu gurur verici tablodur ama önümüzde de başka bir vizyonu ortaya koymakta. Yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğinin teşkil edilmesini hedefliyoruz." dedi. Savunmada tam bağımsızlık hedefinin yakalanması ve sürdürülebilir kılınmasında yurt sathına yayılmış sanayicilerin kabiliyetlerinin de etkili olduğunu, firmaları bu sisteme entegre

ederek onlara yeni ihracat pazarları kazandırmak istediklerini dile getiren Çizgel, bugünkü zirvenin ardından Ege'deki firmaların da bu ekosistem içinde payının artmasını beklediklerini ifade etti.

"Brüksel ile görüşmeler"

Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay ise savunma ve havacılıkta bugün gelinen noktanın gurur verici olduğunu, dünyanın 11. savunma sanayi ihracatçısı ülke olduklarını belirtti.

Geçen yılı 7,2 milyar dolarlık ihracatla kapattıklarını, bu sene de 10 milyar dolarları hedeflediklerini bildiren Okyay, "Dünya savunma sanayisindeki ihracatçı ülkeler sıralamasında hızla yükseliyoruz" dedi.

AB'nin Berlin Duvarının yıkılması sonrası savunma yatırımlarını askıya aldığını, bu sanayide geriye gittiğini kaydeden Okyay, "Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle başlayan terdihinlikle beraber AB, 'biz ne yaptık, buradan nasıl toparlayacağız' paniğine girmiş durumda. Ama bir gecede olmuyor, çok büyük emek, yatırım gerektiriyor. Türkiye, aslında bu anlamda çok önemli bir pozisyonda. Brüksel ile Türk savunma sanayisini nasıl entegre edebiliriz, Avrupa savunma sanayisine nasıl ürün verebiliriz, bize senelerce yapılan ortak üretim gibi yöntemlerle biz nasıl onlara yaklaşabiliriz diye de konuşmalar bir yandan devam ediyor." ifadelerini kullandı.

Savunma sanayisine yatırım yapmak isteyen firmalara tavsiyelerde bulunan Okyay, Ege Bölgesinin bu konudaki potansiyeline çok inandığını, yeni sanayi modelinin öncülüğünü üstlenebilecek firmalara sahip olduğunu, Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği ile bu alandaki işbirliklerine öncülük etmeye gayret ettiklerini dile getirdi.

"Güçlü oyuncu olma hedefi"

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu** ise konuşmasında savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditlerinin dünyada savunma harcamalarını 2,72 trilyon dolar ile rekora taşıdığını belirtti.

NATO liderlerinin 2035 yılına kadar savunma harcamalarını artırma konusunda anlaşığına işaret eden Zorlu, AB'nin 150 milyar avruluk savunma planını resmen başlatmasıyla sektörün öneminin katlanarak arttığını dile getirdi.

İzmir ve Ege Bölgesi'nin savunma ve havacılık eko-sisteminde güçlü bir potansiyele sahip olduğunu kaydeden Zorlu, "Biz bu temayla hem küresel gelişmeleri iş dünyasının gündemine taşımak hem de bölgemizin bu alanda nasıl daha güçlü bir oyuncu olabileceğini göstermek istiyoruz" dedi.

ESİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı **Bülent Akgerman** ise küresel ekonomide yeni bir denge arayışının bulunduğunu, Türkiye'nin bu dalgalarda tam ortasında yol almaya çalıştığını belirterek, "Enflasyonla mücadelenin, finansal istikrar arayışının ve büyüme hedeflerinin keşiştiği bir noktadayız. Güçlü bir Türkiye ancak güçlü bir ekonomiyle, inovasyonla ve girişimcilikle mümkün olur. Bu alan güvenliğimizin yanı sıra ekonomik rekabet gücümüz ve yüksek katma değerli üretimimiz için de önemli bir zemin oluşturmaktadır." diye konuştu. Zirvede Savunma Sanayi Teknolojileri A.Ş., ASELSAN, Roketsan ve TUSAŞ yetkililerinin yanı sıra tedarikçi firmalar HMS Makina, Kaan Makina, BMC Otomotiv, Kale Pratt & Whitney ve MILUX Türkiye yöneticileri sunum gerçekleştirdi.

Zirvenin diğer oturumlarında ise halka arz, alternatif finansman imkanları, birleşmeler, satın almalar ve fon yatırımları hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

İzmir'de savunma ve havacılık sanayisi temalı yatırım zirvesi düzenlendi

İzmir'de, Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından savunma ve havacılık sanayisi temalı "4. Yatırım Zirvesi" gerçekleştirildi.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, bir otelde düzenlenen programın açılışında, Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünün artırılması için yeni projelerin geliştirilmesi ve yeni pazarlara açılması gerektiğini söyledi.

Finansmana erişim ve öngörülebilirliğin başlıca sorun olduğuna işaret eden Zorlu, "Bu yılki zirvemizin ana teması dünyada giderek artan öneme sahip olan savunma ve havacılık sanayisi oldu. Bu konu sadece güvenlik meselesi değil, ülkelerin siyasi ve ekonomik gücü bakımından stratejik sektör. Özünde, yüksek teknolojiye, ileri mühendisliğe ve yoğun AR-GE'ye dayanıyor. Malzeme biliminden yapay zekaya, yazılımdan siber güvenliğe kadar pek çok alanı içinde barındırıyor. Pek çok sektöre yayılma ve dokunma etkisine sahip." diye konuştu.

Zorlu, savunma ve havacılığı konuşmanın geleceğin teknolojilerini konuşmak anlamına geldiğine işaret etti.

Küresel gelişmeler, sıcak savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditlerinin ülkeleri savunma yatırımlarını artırmaya zorladığını anlatan Zorlu, şunları kaydetti: "Zirvemizin ana teması, İzmir ve bölgemiz açısından ayrı anlam taşıyor. Şehrimiz sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezler-

den biri. Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, üniversiteler ve teknoparklar, havacılık ve uzay kümelenmesi, AR-GE kapasitesi, yetişmiş insan kaynağı ile savunma ve havacılık eko-sisteminde güçlü bir potansiyele sahip. Bu konu, yalnızca büyük şirketlerin değil aynı zamanda KOBİ'lerin, startupların ve yan sanayiinin de değer zincirine katılabildiği bir alan açıyor. Öte yandan savunma yatırımlarının sürdürülebilirliği, farklı coğrafyalardaki kümelenmelerden geçiyor. Türkiye'nin yatırım hikayesi geleceğin stratejik sektörleri üzerinden yazılmalı."

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel de "Vizyon Konuşması" başlığı altında katılımcıları bilgilendirdi. Türkiye'nin savunma sanayisinin 50 yıllık süreci bulunduğunu fakat son 20 yılda şaha kalktığını vurgulayan Çizgel, "Son 20 yılda Türkiye'nin en önemli değerlerinden biri savunma sanayisi oldu. Bu değer, bütün dünya tarafından izleniyor ve görülüyor. Bunun temel sebebi aslında başta konan vizyon. Çok basit, yerli ve milli bir savunma sanayiniz olacak." dedi. Çizgel, Türkiye'nin Kıbrıs Barış Harekati'nin ardından savunma sanayinin yerli ve milli olması yönünde politika ortaya

koyduğunu ve politikasını büyük oranda gerçekleştirdiğini belirtti.

Sahadaki birçok ürünü yerlileştirdiklerini ifade eden Çizgel, şunları ifade etti:

"Önemli ve kıymetli olan kritik alanlarda millileşerek herhangi bir ürünümüzde dışarıya bağımlı kalmamaktır. Yani tam bağımsız savunma sanayi vizyonu. Tam bağımsız savunma sanayi vizyonu konusunda hakikaten emin adımlarla gidiyoruz. Neredeyse kritik, bütün veya şu an itibarıyla bile sahada olan birçok ürünü yerlileştirdik, yerlileştiremediklerimizin de programlarını başlattık. Bir yıl veya 5 yıl içerisinde kritik teknolojiler yerli olarak savunma sanayimizin eliyle üretilecek. Bu gurur verici tablodur ama yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğinin teşkil edilmesi de önemli, bu hedef için çalışıyoruz."

İzmir ve çevre illerdeki iş insanlarının ve sanayilerin ilgili yetkililerin katıldığı ve gün boyu devam edecek zirvede "Savunma ve Havacılık Sanayinde Yatırım Dinamikleri", "Savunma ve Havacılık Sanayinde Tedarikçi Perspektifi", "Birleşme, Satın Almalar ve Fon Yatırımları" ile "Sermaye Piyasası İşlemleri, Halka Arz ve Alternatif Finansman İmkanları" başlıklı oturumlar gerçekleştirilecek. (AA)

ESİAD YATIRIM ZİRVESİ'NDE SAVUNMA SANAYİ BULUŞTU

Savunmada bağımsızlık hedefi güçleniyor

ESİAD 4. Yatırım Zirvesi'nde, "Savunma ve Havacılık Sanayi" gündemi öne çıktı. ESİAD Başkanı Sibel Zorlu, küresel rekabet gücü için yeni pazarlar ve finansman erişiminin önemine dikkat çekti. Katılımcılar, Türkiye'nin savunmada yerlilik oranının artmasına dikkat çekti.

Özlem SARSIN-İZMİR

Ege Sanayici ve İş İnsanları Derneği (ESİAD), 4. Yatırım Zirvesi'ni gerçekleştirdi. İş dünyasını bir araya getiren zirvenin teması "Havacılık ve Sanayi" oldu. Zirvenin açılış konuşmasını yapan ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, uluslararası rekabet gücünü artırmak için yeni projeler geliştirilmesinin ve yeni pazarlara açılmanın zorunluluk haline geldiğini belirterek, bu süreçte finansmana erişim ve öngörülebilirliğin başlıca sorunlar olduğuna dikkat çekti.

Zorlu, "Bugün içinde bulunduğumuz dünyada krizler, bölgesel çatışmalar ve fırsatlar, yarattıkları küresel etkilerle ölçülüyor ve önem kazanıyor. Yerel ve bölgesel hedefler yerine artık tek bir ölçüt var: küresel boyut. Çift kutuplu dünyadan tek kutuplu sisteme geçişin ardından, çok eksenli bir dünyaya evriliyoruz. Amerika-Avrupa-Avrasya eksenlerinde beklenmedik fay hatları oluşuyor. Kısa ve orta vadeli belirsizlikler içinde ülkeler ve iş dünyası stratejilerini belirlemeye çalışıyor.

Küresel ekonomik düzen, Trump politikalarıyla yeniden şekillenirken, Çin'in engellenemeyen yükselişi de önemli bir faktör olarak öne çıkıyor. Amerika'nın neo-korumacı yaklaşımı sadece ekonomi ve ticarete değil, savunma alanına da damgasını vuruyor. Avrupa'nın ABD, Çin ve Rusya karşısında nasıl bir denge kuracağı merakla izleniyor. Bu tabloda Türkiye; Avrupa, Asya ve Kuzey Afrika arasında bir istikrar unsuru. Bu istikrarın temelinde ekonomik gücü ve savunma kapasitesi belirleyici rol oynuyor" dedi.

"Dünya savunma harcamaları rekor kırdı"

Havacılık ve savunma sanayinin ülkelerin siyasi ve ekonomik gücü bakımından stratejik bir sektör haline geldiğini ifade eden Zorlu, "Bu yılki zirvemizin ana temasını tüm dünyada giderek artan öneme sahip savunma ve havacılık sanayi olarak belirledik. Bu alan sadece bir güvenlik meselesi değil, aynı zamanda ülkelerin siyasi ve ekonomik gücünün göstergesi. Savunma ve havacılığı konuşmak, geleceğin teknolojilerini konuşmak anlamına geliyor.

Küresel gelişmeler, sıcak savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditleri ülkeleri savunma yatırımlarını artırmaya zorluyor. 2024 yılında dünya savunma harcamaları 2,72 trilyon dolarla rekorlardı. Trump'ın baskısıyla NATO liderlerinin 2035 yılına kadar savunma harcamalarını artırma konusunda uzlaşmaları uluslararası gündeme damga vurdu. Bu çerçevede Avrupa Birliği, 150 milyar euroluk savunma planını resmen başlattı. Türkiye ise dünyanın en çok savunma harcaması yapan 17. ülkesi. Geçtiğimiz yıl savunma ve güvenlik harcamaları 25 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu tutarın 2028'e kadar 49 milyar dolara çıkması planlanıyor" bilgisini paylaştı.

"Yerli ve milli savunma sanayi için çalışıyoruz"

T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, savunma sanayinde yerli ve milli üretimin önemine değinerek, "Savunma sanayimiz son 20 yılda büyük bir ivme kazandı. Türkiye'nin en önemli değerlerinden biri haline geldi ve dünya tarafından dik-

katle izleniyor. Yerli ve milli bir savunma sanayimiz olacak; bu bizim için olmazsa olmaz" dedi. Çizgel, savunma sanayinde tam bağımsızlık hedefiyle hareket ettiklerini belirterek, "Bugünlerde yüzde 80 yerlilik oranına ulaştık. Kritik birçok üründe yerleşmeyi sağladık, diğerleri için de programlar başlattık. 1 ila 5 yıl içinde bu teknolojiler yerli olarak üretilecek. Sürdürülebilirlik burada kilit kavram. Elli yıl sonra da bağımsız bir savunma sanayine sahip olmak için bugünden temelleri sağlam atmamız gerekiyor" ifadelerini kullandı.

"Türk savunma sanayi hızla gelişiyor"

Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, Türkiye'nin savunma sanayi ihracatında dünyada 11. sırada olduğunu belirterek, "Geçen yıl 7,2 milyar dolar ihracat yapıldı, bu yıl 10 milyar doların üzerine çıkması bekleniyor" dedi. Gerçek anlamda savunma sanayicisi olabilmek için sadece son ürün değil, kritik alt bileşenlerin de yerli olarak üretilmesi gerektiğini vurgulayan Okyay, Türkiye'nin Avrupa Birliği coğrafyasında stratejik bir pozisyon kazandığını söyledi.

NİHAT
AK

Güçlü savunma ile güçlü Türkiye

EGE Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği'nin düzenlediği savunma ve havacılık sanayisi temalı '4. Yatırım Zirvesi'nde yazılımdan siber güvenliğe kadar pek çok konu masaya yatırıldı. ESIAD Başkanı **Sibel Zorlu**, yeni projelerin geliştirilmesi gerektiğini söyledi. ■ 9'da

Sibel
Zorlu

Savunma zirvesinde yerli üretim vurgusu

İzmir'de düzenlenen savunma ve havacılık sanayisi temalı zirvede malzeme biliminden yapay zekaya, yazılımdan siber güvenliğe kadar pek çok konu masaya yatırıldı

İzmir'de, Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından savunma ve havacılık sanayisi temalı "4. Yatırım Zirvesi" gerçekleştirildi. ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, bir otelde düzenlenen programın açılışında, Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünün artırılması için yeni projelerin geliştirilmesi ve yeni pazarlara açılması gerektiğini söyledi.

Finansmana erişim ve öngörülebilirliğin başlıca sorun olduğuna işaret eden Zorlu, "Bu yılki zirvemizin ana teması dünyada giderek artan öneme sahip olan savunma ve havacılık sanayisi oldu. Bu konu sadece güvenlik meselesi değil, ülkelerin siyasi ve ekonomik gücü bakımından stratejik sektör."

Özünde, yüksek teknolojiye, ileri mühendisliğe ve yoğun AR-GE'ye dayanıyor. Malzeme biliminden yapay zekaya, yazılımdan siber

güvenliğe kadar pek çok alanı içinde barındırıyor. Pek çok sektöre yayılma ve dokunma etkisine sahip" diye konuştu.

Zorlu, savunma ve havacılığı konuşmanın geleceğin teknolojilerini konuşmak anlamına geldiğine işaret etti.

YERLİ ÜRETİM VURGUSU

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel de "Son 20 yılda Türkiye'nin en önemli değerlerinden biri savunma sanayisi oldu. Bu değer, bütün dünya tarafından izleniyor ve görülüyor. Bunun temel sebebi aslında başta konan vizyon."

Çok basit, yerli ve milli bir savunma sanayiniz olacak" dedi. Çizgel, Türkiye'nin Kıbrıs

Barış Harekatı'nın ardından savunma sanayinin yerli ve milli olması yönünde politika ortaya koyduğunu ve politikasını büyük oranda gerçekleştirdiğini belirtti.

Sahadaki birçok ürünü yerlileştirdiklerini ifade eden Çizgel, "Önemli ve kıymetli olan kritik alanlarda millileşerek herhangi bir ürünümüzde dışarıya bağımlı kalmamaktır."

Yani tam bağımsız savunma sanayi vizyonu. Tam bağımsız savunma sanayi vizyonu konusunda hakikaten emin adımlarla gidiyoruz. Neredeyse kritik, bütün veya şu an itibarıyla bile sahada olan birçok ürünü yerlileştirdik, yerlileştiremediklerimizin de programlarını başlattık.

Bir yıl veya 5 yıl içerisinde kritik teknolojiler yerli olarak savunma sanayimizin eliyle üretilecek. Bu gurur verici tablodur ama yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğinin teşkil edilmesi de önemli, bu hedef için çalışıyoruz" ifadelerini kullandı.

İzmir ve çevre illerdeki iş insanlarının ve sanayilerin ilgili yetkililerin katıldığı zirvede "Savunma ve Havacılık Sanayinde Yatırım Dinamikleri", "Savunma ve Havacılık Sanayinde Tedarikçi Perspektifi", "Birleşme, Satın Almalar ve Fon Yatırımları" ile "Sermaye Piyasası İşlemleri, Halka Arz ve Alternatif

Finansman İmkanları" başlıklı oturumlar gerçekleştirildi.

Sibel Zorlu

Murat Çizgel

Nihat Ak

SAVUNMADA İZMİR GÜÇLÜ

■ Nevra UÇKAÇ - Mehmet KILINÇ, DHA

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu ve ESİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Akgerman, 4. Yatırım Zirvesi'ne katılanlara teşekkür etti.

"Savunma ve havacılık" temasıyla düzenlenen 4. ESİAD Yatırımcı Zirvesi'nde İzmir'in OSB'leri, serbest bölgeleri, üniversiteleri, teknoparkları ve nitelikli insan kaynağıyla güçlü bir potansiyele sahip olduğu vurgulandı.

SAVUNMA HARCAMALARI ARTIYOR

■ Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (ESİAD) Savunma ve Havacılık Sanayi temasıyla düzenlediği 4'üncü Yatırım Zirvesi'nde konuşan ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, Türkiye'nin en çok savunma harcaması yapan 17'nci ülke olduğunu söyledi. Zirvenin ana temasının İzmir ve bölge açısından ayrı bir anlam taşıdığını kaydeden Zorlu, "Şehrimiz sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezlerden biri" dedi.

PAYDAŞLARI BİR ARAYA TOPLUYORUZ

■ ESİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Akgerman ise "Türkiye nasıl daha rekabetçi olur, nasıl daha çok yatırım çeker" sorularına odaklandıklarını ifade etti. Akgerman, "Yatırım zirvemiz, bu sorulara yanıt aradığımız ortak akıl platformudur. Yatırımı destekleyebilmek, bir vizyon çizebilmek ve bu oyunun paydaşlarını bir araya toplamak bizi gururlandırıyor. Bu zirve ile yatırımcıları bir araya getiriyoruz" diye konuştu.

"TÜM ÜRÜNLERİ YERLİ YAPABİLİRİZ"

■ Zirveye katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, Türk savunma sanayisinin son 20 yılda büyük değer kazandığını vurguladı. Yerli ve milli savunma sanayisinin olmazsa olmaz olduğunu altını çizen Çizgel, "Hava, kara ve denizde tüm ürünleri yerli yapabilecek seviyeye geldik" ifadelerini kullandı.

"SAVUNMA SANAYİ İHRACATÇISIYIZ"

■ Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, savunma sanayinde 35 yılı yakın tecrübesi olduğunu hatırlatarak, bugün dünyanın 11'inci savunma sanayi ihracatçısı olduğumuzu söyledi. Bu yıl ihracatta 10 milyar doları hedeflediklerini kaydeden Okyay, "Dünya savunma sanayisinin hızla ihracatçı ülkeler sıralamasında yukarı çıkıyoruz" dedi.

BAKAN KACIR: EKTİĞİMİZ TOHUMLAR YEŞERİYOR

■ Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Aydın'da Türk savunma sanayisinin gittikçe güçlendiğini söyledi. Vali Yakup Canpolat ile Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu'nu ziyaret eden Kacır, Aydın'ın aynı zamanda sanayi şehri olduğunu bildirdi.

AYNI ZAMANDA SANAYİ ŞEHİRİ

■ Aydın'da yedi OSB'de 20 binden fazla kişinin istihdam edildiğini vurgulayan Kacır, "Savunma sanayinde 22 yıl boyunca ektığımız tohumların, attığımız temellerin bugün yeşerdiğini ve netice vermeye başladığını görüyoruz" dedi.

■ Yağmur ÖNGÜN-Melek FIRAT

SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ KONUŞULDU

ESİAD tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Yatırım Zirvesi, İzmir'de gerçekleştirildi. Zirvenin ana teması savunma ve havacılık sanayii olurken Türkiye'nin bu alandaki yatırımlarının 2028'e kadar iki katına çıkmasının beklendiğini belirten **ESİAD** Başkanı **Sibel Zorlu**, İzmir'in güçlü sanayi altyapısıyla bu dönüşümde önemli bir merkez olabileceğini ifade etti. >> **Kemal ÖZKURT'un haberi 3. sayfada**

Savunma sanayinin geleceği konuşuldu

ESIAD'ın bu yıl dördüncüsünü düzenlediği Yatırım Zirvesi, savunma ve havacılık sanayinin geleceğini, finansman modellerini ve Türkiye'nin yeni büyüme alanlarını tartışmak üzere İzmir'de iş dünyası temsilcilerini bir araya getirdi

KEMAL ÖZKURT

Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESIAD) tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Yatırım Zirvesi, Swisssôtel Büyük Efes İzmir'de gerçekleştirildi. Yerli ve yabancı yatırımcıların katıldığı zirve, Türkiye'nin stratejik sektörlerinde yatırım potansiyelini ve finansal yenilikleri aynı çatı altında buluşturarak, iş dünyasına yön verecek değerlendirmeler masaya yatırıldı. Etkinlikte gün boyunca savunma ve havacılık sanayinde yatırım dinamikleri, tedarik zinciri yönetimi, birleşme ve satın almalar, fon yatırımları ile sermaye piyasası işlemleri ve alternatif finansman olanakları gibi başlıklarda oturumlar düzenlendi. Zirvenin ana teması savunma ve havacılık sanayii olırken Türkiye'nin bu alandaki yatırımlarının 2028'e kadar iki katına çıkmasının beklendiğini belirten ESIAD Başkanı **Sibel Zorlu**, İzmir'in güçlü sanayi altyapısıyla bu dönüşümde önemli bir merkez olabileceğini ifade etti.

BÜYÜK DÖNÜŞÜMLERİN HABERCİSİ

Güçlü bir Türkiye'nin ancak güçlü bir ekonomiyle, inovasyonla ve girişimcilikle mümkün olabileceğini söyleyen ESIAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı **Bülent Akgerman**, "Dünya, belki de son yüz yılın en çalkantılı dönemlerinden geçiyor. Pandeminin yarattığı travmanın ardından küresel tedarik zincirlerinde kırılmalar, savaşların açtığı yaralar, iklim krizinin baskısı ve büyük güçler arasındaki teknoloji rekabeti... Hepsini aynı anda önümüzde. Bu tablo karamsarlık yaratır da ben insanlığın yaratıcılığını ve dayanıklılığını güveniyorum. Çünkü tarihin öğrettiği bir şey varsa, o da şudur: Büyük krizler, büyük dönüşümlerin habercisidir. Türkiye, bu dalgalardan tam ortasında yol almaya çalışıyor. Enflasyonla mücadele

Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü artırmak için yeni projeler geliştirmek ve yeni pazarlara açılmak zorunda olduğunu belirten Zorlu, "Bu yolda finansmana erişim ve öngörülebilirlik başlıca sorunlarımız. ESIAD Yatırım Zirvesi'ni başlatmamızdaki temel motivasyon, iş dünyamızın uzun süredir dile getirdiği bu boşluğu doldurmak: Yatırım ile finansmanı aynı masada buluşturmak. Dört yıldır gördük ki, ESIAD Yatırım Zirvesi sadece finansman modellerini tartışan bir buluşma değil, aynı zamanda iş

lenin, finansal istikrar arayışının ve büyüme hedeflerinin keşiştiği bir noktadayız. Yatırım Zirvemiz, bu sorulara yanıt aradığımız ortak akıl platformudur" diye belirtti. Türkiye savunma sanayisinin son 20 yılda en önemli değerlerden biri haline geldiğini ifade eden Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, "Savunma sanayimiz 50 yıllık bir süreç; ancak özellikle son 20 yılı çok farklı bir şekilde,

dünyasının vizyonunu genişleten bir öğrenme ve etkileşim platformu haline geldi. Bu yılki zirvemizin ana temasını ise, tüm dünyada giderek artan öneme sahip, savunma ve havacılık sanayii olarak belirledik. Bu konu, sadece bir güvenlik meselesi değil, ülkelerin siyasi ve ekonomik gücü bakımından stratejik bir sektör. Pek çok sektöre yayılma ve dokunma etkisine sahip. Öte yandan, küresel gelişmeler, sıcak savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditleri, ülkeleri savunma yatırımlarını artırmaya zorluyor. 2024 yılında dünya savunma har-

camaları 2.72 trilyon dolar ile rekor kırdı. Türkiye ise, dünyanın en çok savunma harcaması yapan 17. ülkesi. Geçtiğimiz yıl savunma ve güvenlik harcamaları 25 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2028'e kadar 49 milyar dolara çıkması planlanıyor" dedi. Zirvemizin ana teması olan savunma ve havacılık sanayii başlığının İzmir ve Ege Bölgesi için ayrı bir anlam taşıdığını vurgulayan Zorlu, "Şehrimiz sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezlerden biri. Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, üniversiteler ve teknoparklar, Havacılık ve Uzay Küme-

lenmesi, Ar-Ge kapasitesi, yetmiş insan kaynağı ile savunma ve havacılık ekosisteminde güçlü bir potansiyele sahip. Bu konu, yalnızca büyük şirketlerin değil aynı zamanda KOBİ'lerin, start-up'ların ve yan sanayinin de değer zincirine katılabildiği bir alan açıyor. Öte yandan savunma yatırımlarının sürdürülebilirliği, farklı coğrafyalardaki kümelenmelerden geçiyor. Dolayısıyla, biz bu temayla hem küresel gelişmeleri iş dünyasının gündemine taşımak, hem de Bölgemizin bu alanda nasıl daha güçlü bir oyuncu olabileceğini göstermek istiyoruz.

haline geldi. Yaklaşık 20 yılı aşan bu süreçte, bugün itibarıyla gururla söyleyebiliyoruz; yapmak istediğimiz her platformu artık yerli yapabiliyoruz. Havada, karada, denizde; bunun insanlarını ve insanlıklarını yerli yapabilecek seviyeye geldik" diye konuştu. Güncel jeopolitik belirsizliklerin, savunma sanayini birçok ülke için siyasi ve ekonomik öncelik haline getirdiğini vurgulayan Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, güvenlik ihtiyacının artması, teknolojik dönüşüm ve te-

darık zincirlerinde güvenilirlik arayışının yeni küresel eğilimler olduğunu kaydetti. Okey, Ege Bölgesi'nin sektördeki potansiyeline inandığını belirterek, bölgedeki yan sanayi portföyünün ve özgün proseslerdeki yetkinliklerin güçlenmesiyle Ege'nin savunma ve havacılık ekosisteminde çok daha güçlü bir konuma ulaşacağını söyledi. Sektörün sürdürülebilirliği için ihracatın şart olduğunu vurgulayan Okyay, ikinci çıkış yolu olarak çift kullanımlı teknolojilerine işaret etti

SAVUNMA SANAYİSİNE YATIRIMLAR ARTIYOR

‘Havacılıkta İzmir’in GÜCÜ YÜKSEK’

ESIAD Yatırım Zirvesi’nin 4’üncüsü savunma sanayii ve havacılık temasıyla gerçekleştirildi. **ESIAD** Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, “İzmir savunma ve havacılık eko-sisteminde güçlü bir potansiyele sahip” dedi

İzmir’de, **Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESIAD)** tarafından ‘4. Yatırım Zirvesi’ gerçekleştirildi. Savunma sanayii ve havacılık konusunun ana tema olarak kullanıldığı zirveye iş dünyasının önemli isimleri katıldı. Etkinliğin açılışında konuşan **ESIAD** Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, Türkiye’nin uluslararası rekabet gücünün artırılması için yeni projelerin geliştirilmesi ve pazarlara açılması gerektiğini söyledi. Savunma ve havacılık sanayinin İzmir’deki potansiyeline değinen Zorlu, “Şehrimiz sanayi ve lojistik

alanında güçlü merkezlerden biri. Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, üniversiteler, teknoparklar, Havacılık ve Uzay Kümelenmesi, Ar-Ge kapasitesi, yetişmiş insan kaynağı ile savunma ve havacılık

eko-sisteminde güçlü bir potansiyele sahip” diye konuştu. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel ise “Sanayimiz son 20 yılda şaha kalktı” diye konuştu.

ESİAD YATIRIM ZİRVESİ'NDE SAVUNMA SANAYİ KONUSULDU

"Savunma sanayisinde sürdürülebilirliğin anahtarı güçlü ekosistem"

AHMET USMAN/İZMİR

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) 4. Yatırım Zirvesi, Savunma Sanayi ve Havacılık ana teması ile İzmir'de gerçekleştirildi. Türkiye'nin savunma sanayisinde son 20 yıl içinde çok hızlı yol aldığının anlatıldığı zirvede, bu başarının sürdürülebilir olması için alt sistem bileşenlerinden oluşan ekosistemin de güçlü olması gerektiğine dikkat çekildi.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, savunma ve havacılık sanayisinin öneminin tüm dünyada giderek arttığını belirterek, "Bu konu, sadece bir güvenlik meselesi değil, ülkelerin siyasi ve ekonomik gücü bakımından stratejik. Özünde, yüksek teknolojiye, ileri mühendisliğe ve yoğun Ar-Ge'ye dayanıyor. Malzeme biliminden yapay zekaya, yazılımdan siber güvenliğe kadar pek çok alanı içinde barındırıyor. Savunma ve havacılığı konuşmak, geleceğin teknolojilerini

konuşmak anlamına geliyor" dedi. Küresel gelişmeler, sıcak savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditlerinin ülkeleri savunma yatırımlarını artırmaya zorladığını vurgulayan Zorlu, "2024'te dünya savunma harcamaları 2.72 trilyon dolar ile rekor kırdı. AB 150 milyar euroluk savunma planını resmen başlattı. Türkiye ise, dünyanın en çok savunma harcaması yapan 17. ülkesi. Geçtiğimiz yıl savunma ve güvenlik harcamaları 25 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2028'e kadar 49 milyar dolara çıkması planlanıyor" diye konuştu.

"Sektöre girmek isteyenler uzun vadeli düşünsün"

Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, savunma sanayisinin bugün geldiği noktanın gurur verici olduğuna dikkat çekerek, "Savunma sanayisinde dünyanın en büyük 11. ihracatçısıyız. Geçen sene 7.2 milyar dolar olan ihracatımızı bu yıl 10 milyar dolara yükseltmeyi hedefliyoruz" diye konuştu. Savunma sanayisine adım atacak şirketlere uzun vadeli düşüncelerini öneren Okyay, "Savunma sanayinde başarı yıllara yayılır ve kamu taahhüdüyle desteklenir. Performans gösterilmesi halinde nakit akışı sağlanabilir. Uyum ve sertifikasyon olmazsa olmaz iki konu. Bu sektörde bariyerler yüksek. Dolayısıyla girmek kolay değil. Ama bu bariyerler aynı zamanda zincirin içindekiler için koruma kalkanı sağlıyor" dedi.

Sibel Zorlu

◆ Savunma sanayisinin yatırım alanında büyük potansiyele sahip olduğu belirtilen **ESİAD 4. Yatırım Zirvesi**'nde Türkiye'nin vizyonunun yerli ve milli savunma sanayii olduğu ifade edildi

Yatırımcının odağı: Savunma Sanayii

GÜLCİHAN ALTINKAYA

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (**ESİAD**), yatırım ve finans dünyasını dördüncü kez İzmir'de buluşturdu. **ESİAD 4. Yatırım Zirvesi**, bu yıl 'Savunma ve Havacılık Sanayii' temasıyla İzmir'de düzenlendi. Zirvede, savunma sanayi sektörü, Türkiye'nin yatırım gündemi ve İzmir'in bu alandaki potansiyeli masaya yatırıldı. Savunma sanayisinin yatırım alanında büyük potansiyele sahip olduğu belirtilen zirvede, savunma yatırımlarının sürdürülebilirliğinin de önemine dikkat çekildi. Zirvede ayrıca Türkiye'nin vizyonunun yerli ve milli bir savunma sanayii olduğu ifade edildi.

"İzmir güçlü merkezlerden biri"

Zirvenin açılışında konuşan **ESİAD** Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, İzmir'in sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezlerden biri olduğunu belirterek, "Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, üniversiteler ve teknoparklar, Havacılık ve Uzay Kümelmesi, Ar-Ge kapasitesi, yetişmiş insan kaynağı ile savunma ve havacılık eko-sisteminde güçlü bir potansiyele sahip. Bu konu, yalnızca büyük şirketlerin değil aynı zamanda KOBİ'lerin, start-up'ların ve yan sanayinin de değer zincirine katılabildiği bir alan açıyor. Öte yandan savunma yatırımlarının sürdürülebilirliği, farklı coğrafyalardaki kümelenmelerden geçiyor. Dolayısıyla, bu temayla hem küresel gelişmeleri iş dünyasının gündemine taşımak, hem de bölgemizin bu alanda nasıl daha güçlü bir oyuncu olabileceğini göstermek istiyoruz" diye konuştu.

"Firma ölçeklerinin büyütülmesi şart"

Zirvenin ana omurgasını birleşme ve satın almalar, sermaye piyasası işlemleri,

Milli ve yerli savunma sanayi vizyonu

Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayi-leşme Daire Başkanı Murat Çizgel de konuşmasında, "Türkiye'de savunma sanayisi 50 yıllık bir süreç ama bunun özellikle son 20 yılı çok farklı bir şekilde resmen turmanarak şaha kalktı. Savunma sanayisi son 20 yılda Türkiye'nin en önemli değerlerinden bir tanesi oldu. Bu değerinde bütün dünya tarafından izleniyor ve görülüyor. Bunun temel sebebi aslında en önemli vizyon. Yerli ve milli bir savunma sanayimiz olacak. Bu olmazsa olmazımız.

halka arz ve alternatif finansman imkanlarının oluşturduğunu belirten Zorlu, "Birleşme ve satın almalar 2024'te hem Türkiye'de hem dünyada aynı eğilimi gösterdi. İşlem adedi azalırken işlem hacminde kayda değer bir artış oldu. Ülkemizde toplam işlem hacmi 10 milyar doları geçti. Halka arzlarda ise bir azalma meydana geldi. 2024 yılında halka arz hacmi, yüzde

Bizim başkasının sanayisi eliyle savunma sanayimizi güçlendirmemiz veya savunmamızı kuvvetlendirmemizin mümkünatı olmadığı 1974 yılındaki Kıbrıs Barış Harekatiyle tespit edildi. O aşamadan sonra bir devlet politikası haline geldi. Savunma sanayi milli ve yerli olacak" dedi. Tam bağımsız savunma sanayi vizyonu konusunda emin adımlarla ilerlediklerini belirten Çizgel, yerli, milli ve bağımsız bir savunma sanayisi için sürdürülebilirlik kavramının da önemini vurguladı.

25 azaldı. Halka arz olan şirket sayısı 34 oldu. Pek çok şirketin halka arz için sırada olması piyasalar için umut verici. Ülkemizdeki ekonomik duruma baktığımızda, enflasyonist bir ortamda, şirketlerin finansmana erişim ve yüksek maliyetlerle mücadelesi sürüyor. Türkiye'ye doğrudan yatırımları çekebilmek, ekonomi, sanayi, rekabet gücü ve gelişmişlik endekslerini

istenen seviyelere çıkarabilmek için güven ve öngörülebilirlik kaçınılmaz. Öte yandan küresel rekabet gücünü artırmada yüksek teknolojiye ve katma değerli üretime dayanan bir sanayiye geçilmesi ve firma ölçeklerinin büyütülmesi şart. Türkiye'nin yatırım hikayesi geleceğin stratejik sektörleri üzerinden yazılmalı. Savunma sanayiinden yapay zekaya, yeşil dönüşümden ileri imalat teknolojilerine kadar uzanan bu vizyon, ülkemizin hem bölgesel hem de küresel ölçekte gücünü belirleyecek" dedi.

"Yatırımın dili evrenseldir"

Savunma ve havacılık sanayii sektörünü yalnızca güvenlik meselesi olarak değil; teknoloji, mühendislik ve inovasyon alanı olarak görmek gerektiğini ifade eden **ESİAD** Yüksek İstişare Konseyi Başkanı **Bülent Akgerman** ise şunları söyledi: "İnternette, Küresel Konumlama Sistemi GPS'e kadar pek çok yenilik savunma araştırmalarından doğdu. Bu alan güvenliğimizin yanı sıra ekonomik rekabet gücümüz ve yüksek katma değerli üretimimiz için de önemli bir zemin oluşturuyor. Havacılık ise insanlığın gökyüzüne uzanma tutkusunun sembolüdür. Uzun teknolojileri, uydur sistemleri, insansız hava araçları bugün dünyanın hem siyaset hem de ticaret dengelerini yeniden şekillendiriyor. Yatırım yalnızca para değil; bir fikre, bir ülkenin geleceğine duyulan inanç. Sermaye; öngörülebilirliğe, hukukun üstünlüğüne, istikrara değer verir. Türkiye'nin bu alanlarda atacağı her olumlu adım, yatırım ortamımızı güçlendirecek. Daha şeffaf, daha öngörülebilir bir ekonomi yönetimi hepimizin ortak paydası. Çünkü yatırımın dili evrenseldir."

ESIAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu

ESIAD'dan savunma sanayisine güçlü vizyon

■ **İZMİR'DE,** Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Demeği (ESIAD) tarafından savunma ve havacılık sanayisi temalı "4. Yatırım Zirvesi" gerçekleştirildi. ESIAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu**, bir otelde düzenlenen programın açılışında, Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünün artırılması için yeni projelerin geliştirilmesi ve yeni pazarlara açılması gerektiğini söyledi. Zorlu, şunları kaydetti: "Zirvemizin ana teması, İzmir ve bölgemiz açısından aynı anlam taşıyor. Şehrimiz sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezlerden biri. Bu konu, yalnızca büyük şirketlerin değil aynı zamanda KOBİ'lerin, startupların ve yan sanayiinin de değer zincirine katıldığı bir alan açıyor. Öte yandan savunma yatırımlarının sürdürülebilirliği, farklı coğrafyalardaki kümelenmelerden geçiyor. Türkiye'nin yatırım hikayesi geleceğin stratejik sektörleri üzerinden yazılmalı."

“Hedef tam bağımsız savunma sanayii”

BU yıl “Savunma ve Havacılık Sanayii” temasıyla dördüncüsü düzenlenen Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) Yatırım Zirvesi’nde konuşan Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, 20 yıllık süreçte yerli ve milli üretim hedeflerinde yüzde 80 başarı oranını yakaladıklarını vurgulayarak, “Vizyonumuz tam bağımsız Savunma Sanayii’nde sürdürülebilirliği sağlamaktır” dedi.

5

"Hedef tam bağımsız savunma sanayii"

Bu yıl "Savunma ve Havacılık Sanayii" temasıyla dördüncüsü düzenlenen ESIAD Yatırım Zirvesi'nde konuşan Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, 20 yıllık süreçte yerli ve milli üretim hedeflerinde yüzde 80 başarı oranını yakaladıklarını vurgulayarak, "Vizyonumuz tam bağımsız Savunma Sanayii'nde sürdürülebilirliği sağlamaktır" dedi

Türkiye'nin dört bir yanından iş dünyası temsilcileri ile finans çevrelerini bir araya getiren ve Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Demeyi (ESIAD) tarafından dördüncüsü düzenlenen ESIAD Yatırım Zirvesi İzmir'de gerçekleştirildi. Stratejik birleşme ve devralmalardan fon yatırımlarına, halka arz ve sermaye piyasası işlemlerine kadar geniş bir yelpazede konuların ele alındığı zirvede, yatırımcılar, danışmanlar, aracı kurumlar ve iş insanları birebir görüşmelerde buluşma fırsatı yakaladı. Zirveye İzmir Büyükşehir Belediye Başkanvekili Zafer Levent Yıldır ve iş dünyasından temsilciler katıldı.

49 milyar \$ harcama

Yatırımın temel unsuru olan finansman erişim konusunda, farklı açılımlar sunmak amacıyla başlatılan ESIAD Yatırım Zirvesi Programı'nın açılışında konuşan ESIAD Başkanı Sibel Zorlu, tüm faaliyetlerini Türkiye'nin gelişmişlik düzeyini ve rekabet gücünü artırma hedefiyle gerçekleştirdiklerini söyledi. Uluslararası rekabet gücünü artırmak için yeni projeler geliştirmek ve yeni pazarlara açılmak zorunda olduklarının altını çizen Zorlu, "ESIAD Yatırım Zirvesi'ni başlatmamızdaki temel motivasyon, iş dünyamızın uzun süredir dile getirdiği bu boşluğu doldurmaktır. Yatırım ile finansmanı aynı masada buluşturmak. Dört yılda gördük ki, ESIAD Yatırım Zirvesi sadece finansman modellerini tartışan bir buluşma değil, aynı zamanda iş dünyasının vizyonunu genişleten bir öğrenme ve etkileşim platformu haline geldi. Küresel gelişmeler, sıcak savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditleri, ülkeleri savunma yatırımlarını artırmaya zorluyor. 2024'te dünya savunma harca-

Sibel Zorlu

maları 2.72 trilyon dolar ile rekor kırdı. Bu çerçevede, AB, 150 milyar Euro'luk savunma planını resmen başlattı. Türkiye ise, dünyanın en çok savunma harcaması yapan 17. ülkesi. Geçtiğimiz yıl savunma ve güvenlik harcamaları 25 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2028'e kadar 49 milyar dolara çıkması planlanıyor. Biz de bu temayla hem küresel gelişmeleri iş dünyasının gündemine taşımak, hem de bölgemizin bu alanda nasıl daha güçlü bir oyuncu olabileceğini göstermek istiyoruz" ifadelerini kullandı.

"Tam bağımsız üretim"

Programı vizyon konuşmacısı olarak katılan Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel, savunma sanayiinin 50 yıllık bir süreçten geçtiğini, ancak özellikle son 20 yılda resmen şaha kalktığını söyledi. Son 20 yılda savunma sanayiinin Türkiye'nin en önemli değerlerinden birisi olduğunu vurgulayan Çizgel, "Bunun en önemli sebebi vizyon. Başka birinin eliyle savunmamızı geliştirme şansımız olmadığını Kıbrıs Barış Harekati'yle gördük. O aşamadan sonra önce vakıf şirketlerimiz oluştu, ardından Savunma Sanayii Başkanlığımız kuruldu. Önce işi öğrenmek için yabancıya iş verdik ve firmalarımızı çalıştırdık. Onları eğittik. Belli bir noktaya geldikten hemen sonra 2004 yılında başlayan siyasi iradeyle, dışardan almaya başladığımız her ürünü bir cesaretle yapmaya başladık. Yerli ve milli üretime karar verdiğimiz süreçten bu yana 20 yıllık yoğun bir süreçten sonra gururla söyleyebiliyoruz ki yapmak istediğimiz her platformu yerli şekilde yapabiliyoruz. Bugünlerde 'yüzde 80 yerli' ifadelerini duyuyorsunuz. Bu rakam bizim

Murat Çizgel

"Hedefimiz 10 milyar dolar ihracat"

Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay konuşmasında, Türkiye'nin savunma sanayiinde geline nokta çok fazla zorlu fazlardan geçerek geldiğini belirtti. Okyay, "İlk Başlangıcımız tedarikçilikti. 90'lı yıllar ağırlıklı böyle gitti. Ardından edinilen öğrenimlerle ray değişti, milli özgün sistemleri ürettik. Bu çok önemli bir kırılmı. Bugün dünyanın 11. savunma sanayii ihracatçısıyız. Bu yıl 10 milyar dolar ihracat hedefimiz var. Son ürünü üretmek, sistem entegrasyonunu üretmek için çok büyük bir başarı ama bu son ürünü yaptıktan sonra kritik alt bileşenlerin de ülkede üretilmesi gerekiyor. AB'nin savunma ve güvenlik içinde Berlin Duvanı'nı yıkılmasıyla bir gerileme oldu. Ukrayna işgaliyle başlayan tedirginlik Avrupa Birliği'ni düşündürüyor. Burada Türkiye olarak çok önemli bir pozisyondayız. Bu anlamda AB'ye üye ülkelerle Türk Savunma Sanayii ve AB entegrasyonu konusunda çalışmalarımız tam gaz devam ediyor" diye konuştu.

Osman Okyay

gerçekten de yurt içinde yaptığımız ürünün ne kadarını yurt içinde kaldığını gösteren bir unsur. Bu da tam bağımsız savunma sanayi vizyonudur. Şu aşamada tam anlamıyla yerli ve milli savunma sanayiine sahibiz. Bunu 50 yıl sonra da yerli ve milli şekilde kalabilmek için sürdürülebilirlik kavramıyla desteklemek istiyoruz. Savunma sanayiinin beka meselesi çok kıymetlidir. Bu yüzden biz artık sürdürülebilirliği daha pragmatik yaklaşımlarla savunma sanayimize entegre etmeye çalışıyoruz" dedi.

“KAAN”ın yerli motoruna niyetlenmek bile başarı”

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından “Savunma ve Havacılık” temasıyla düzenlenen IV. Yatırım Zirvesi’nde konuşan Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, Millî Muharip Uçak KAAN için devam eden yerli motor geliştirme çalışmalarına değindi. Türkiye’nin jet motoru ithal eden bir ülkeden jet motoru ihraç eden bir ülke konumuna geldiğinin altını çizen Okyay, “5. nesil savaş uçağı motoruna başlamış olmak, niyetlenmiş olmak bile çok büyük bir başarıdır” dedi.

4 tip motor daha geliştiriliyor

Türk savunma sanayisi projelerinde ki son gelişmelerin de ele alındığı zirevede gazetecilerin sorularını yanıtlayan Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, geliştirdikleri yerli turbojet füze motoru için Brezilya ile imzalanan ihracat kontratının ardından yeni ihracat bağlantıları

Osman Okyay, Türkiye’nin jet motorunda artık ithalatçı ülkeden ihracatçı ülke konumuna yükseldiğini söyledi.

için çok sayıda ülkeyle görüştükleri bilgisini paylaştı. Söz konusu motoru farklı platformlara aktarmak ve yeni motor çeşitleri geliştirmek üzere çalışmalarının devam ettiği bilgisini paylaştı.

AB’nin savunma sanayisini geliştirme-

ye dönük çabalarının Türkiye için bir fırsat olduğuna dikkat çeken Okyay, Türkiye’nin uluslararası ortaklıklarda artık farklı bir yere geldiğini, Baykar ve Leonardo ortaklığının bu değişime en güzel örnek olduğunu söyledi. Türkiye’nin eskiden batıda geliştirilmiş bir ürüne parça üretmekle başlayan savunma sanayii ilişkisinin bugün farklı bir yere geldiğinin altını çizen Okyay, “Artık beraber tasarlama, beraber üretme ve beraber pazarlama yoluna doğru gidiyoruz. Türk savunma sanayisinin gelmiş olduğu nokta bugün özellikle AB tarafından dikkatle izleniyor. Kale Grubu olarak geliştirdiğimiz KTJ 1750, KTJ 3200 ve KTJ 3700 millî seyir füzeleri Çakır, Som, Atmaca ve Kara Atmaca’ya güç veriyor. Şimdi grup olarak hedefimiz bundan sonra bu motorlarımızı jet İHA’lar diyebileceğimiz Kamikaze İHA’lar gibi veya dolanan mühimmatlar gibi başka platformlara da aktarmak olacaktır. Sadece seyir sınıfıyla sınırlı bırakmayı düşünmüyoruz, daha üst

düzey motorlara doğru yolumuza devam edeceğiz. 3 tip motorun üzerine şu an 4 tip motor daha geliştiriyoruz.” dedi.

“Güzel şeyler göreceğiz”

Türkiye’nin ilk jet motoru ihracatını bu sene başında Brezilya ile yaptıkları KTJ 3200 kontratıyla başlattıklarını da hatırlatan Okyay, “Artık jet motoru ithal eden bir ülkeden jet motoru ihraç eden bir ülkeye gelmiş olmamız hakikaten bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak büyük gurur veriyor bize. Bundan sonra ihracatımızın büyüyerek artacağını da öngörebiliyorum. 12 ülkeyle görüşmelerimiz var.”

Millî Muharip Uçak KAAN için devam

eden yerli motor geliştirme çalışmalarıyla ilgili de açıklamalarda bulunan Okyay, sözlerini şöyle sürdürdü:

“5. nesil savaş uçağı motoru, dünyada mekanik sektörünün ulaşabileceği en yüksek noktalardan bir tanesi. Bunu yapabiliyorsanız hakikaten mekanik sektörde artık sırtınız yere gelmez diyeceğiniz bir iştir. Böyle bir şeye başlamış olmak, niyetlenmiş olmak bile çok büyük bir başarıdır ki onun yanında çok önemli çalışmalar, gelişmeler var şu anda bu motorun geliştirilmesi yönünde. O çalışmanın en kısa sürede başarıya ulaşmasını millet olarak ümit ediyoruz, inşallah güzel şeyleri orada da göreceğiz.”

Kamikaze İHA'lara motor üretiyoruz!

Okyay, "Hedefimiz bundan sonra bu motorlarımızı jet İHA'lar diyebileceğimiz Kamikaze İHA'lar gibi veya dolanan mühimmatlar gibi başka platformlara da aktarmak olacaktır" dedi.

■ EGE Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından "Savunma ve Havacılık" temasıyla düzenlenen IV. Yatırım Zirvesi'nde, Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, savunma sanayisinin gelecek projeksiyonu hakkında değerlendirmede bulundu. Türk savunma sanayisinin geçen yılı 7,2 milyar dolar ihracatla tamamladığını ve dünyada 11. sıraya yükseldiğini, bu konunun hızla yukarıya taşınacağına inandığını dile getiren Okyay, AB'nin savunma sanayisini geliştirmeye dönük çabalarının Türkiye için bir fırsat olduğuna dikkat çekti. ► **HABERİ 7. SAYFADA**

Kamikaze İHA'lara motor üretiyoruz!

Okyay, "Şimdi bizim grup olarak hedefimiz bundan sonra bu motorlarımızı jet İHA'lar diyebileceğimiz Kamikaze İHA'lar gibi veya dolanan mühimmatlar gibi başka platformlara da aktarmak olacaktır" dedi

İZMİR- Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından "Savunma ve Havacılık" temasıyla düzenlenen IV. Yatırım Zirvesi'nde, Türk savunma sanayisi projelerindeki son gelişmeler ele alındı. Zirvede gazetecilere açıklamalarda bulunan Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, savunma sanayisinin gelecek projesiyonu hakkında değerlendirmeye bulundu.

Türkiye'nin uluslararası ortaklıklarda artık farklı bir yere geldiğini, Baykar ve Leonardo ortaklığının bu değişime en güzel örnek olduğunu vurgulayan Okyay, şöyle konuştu:

"İki güçlü firma bir araya gelecek, güçlerini birleştirerek birbirini tamamlayıcı kabiliyetlerini bir araya getirerek dünya pazarlarına çok iyi ürünler sunacak. Eskiden batıda geliştirilmiş bir ürüne parça üretmekle başlayan bu ilişki bugün farklı bir yere geldi. Artık beraber tasarlamak, beraber üretmek ve beraber pazarlamak yoluna doğru gidiyoruz. Türk savunma sanayisinin gelmiş olduğu nokta bugün özel-

likle AB tarafından dikkatle izleniyor. Türk savunma sanayisinin dünyanın bu konjonktüründe önemli bir sıçrama yaşayacağını düşünüyorum. Dolar bazında her sene en az çift taneli yüzdelilerle büyümemiz lazım. Öyle bir projeksiyonu öngörüyoruz. Geçmiş 5 senemiz de böyle zaten."

"4 TİP MOTOR DAHA GELİŞTİRİYORUZ"

Okyay, Kale Grubu tarafından geliştirilen yerli turbojet motoru KTJ serisi ile Türkiye'de üretilen seyir füzelerinin motor ihtiyacının karşılandığına dikkat çekti.

KTJ 1750, KTJ 3200 ve KTJ 3700'ün milli seyir füzeleri Çakır, Som, Atmaca ve Kara Atmaca'ya güç verdiğini dile getiren Okyay, "Şimdi bizim grup olarak hedefimiz bundan sonra bu motorlarımızı jet İHA'lar diyebileceğimiz Kamikaze İHA'lar gibi veya dolanan mühimmatlar gibi başka platformlara da aktarmak olacaktır. Sadece seyir sınıfıyla sınırlı bırakmayı düşünmüyoruz, daha üst düzey motorlara doğru yolumuza devam edeceğiz. 3 tip motorun üzerine şu an 4 tip motor daha geliştiriyoruz.

Motor dünyasında 4 çeşit motor vardır. Turbojetler, turbofanlar, turbopropeller ve turboşaftlar. Biz şu ana kadar turbojet motorları geliştirdik, bundan sonra diğer tip motorlardan da geliştireceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin ilk jet motoru ihracatını bu sene başında Brezilya ile yaptıkları KTJ 3200 kontratıyla başlattıklarını hatırlatan Okyay, şöyle konuştu: "Artık jet motoru ithal eden bir ülkeden jet motoru ihraç eden bir ülkeye gelmiş olmamız hakikaten bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak büyük gurur veriyor bize. Bundan sonra ihracatımızın büyüyen artacağını da öngörebiliyorum. 10-12 ülkeyle görüşmelerimiz var. Dünyada motor konusu, zaten sayılı oyuncunun olduğu bir sektördür. Bizim sınıfımız motorlarda Avrupa ve Amerika'yı bir araya getirirsek biz dahil 3-4 oyuncudan bahsediyoruz. Dolayısıyla yeni seyir füzesi geliştirmek isteyen ülkelerin motor ihtiyacı olduğunda başvuracağı noktalardan bir tanesi de biz oluyoruz. Bu bizim ihracat potansiyelimizi çok artırıyor. Döviz bazında çift haneli büyümeler bizim de gele-

cek 5 senelik öngörülerimiz içinde var."

KAAN İÇİN YERLİ

MOTOR ÇALIŞMALARI

Milli Muharip Uçak KAAN için devam eden yerli motor geliştirme çalışmalarıyla ilgili de açıklamalarda bulunan Okyay, sözlerini şöyle sürdürdü: "5. nesil savaş uçağı motoru, dünyada mekanik sektörünün ulaşabileceği en yüksek noktalardan bir tanesi. Bunu yapabiliyorsanız hakikaten mekanik sektöründe artık sırtınız yere gelmez diyeceğiniz bir iştir. Böyle bir şeye başlamış olmak, niyetlenmiş olmak bile çok büyük bir başarıdır ki onun yanında çok önemli çalışmalar, gelişmeler var şu anda bu motorun geliştirilmesi yönünde. O çalışmanın en kısa sürede başarıya ulaşmasını millet olarak ümit ediyoruz, inşallah güzel şeyleri orada da göreceğiz." Açıklamasında İzmir'in savunma sanayisindeki potansiyeline de dikkat çeken Okyay, "Çok iyi firmalarımız çıkmaya başladı İzmir'den. Çok kritik teknolojiler geliştirilmeye başlandı. (HABER MERKEZİ)

Türkiye jet motoru ihracatında fırtına gibi

KALE Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, geliştirdikleri yerli turbojet füze motoru için Brezilya ile imzalanan ihracat kontratının ardından yeni bağlantılar için görüşmelerini, bu yıl iki ülkeyle anlaşma sağlayabileceklerini bildirdi.

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (**ESIAD**) tarafından İzmir'de düzenlenen "4. Yatırım Zirvesi"ne katılan Okyay, savunma ve havacılık sanayisine ilişkin değerlendirmede bulundu.

Okyay, Türkiye'nin savunma sanayisinde önemli yol kat ettiğini ve jet motorları üretiminde de önemli bir hamle başlattığını ifade etti.

Kale Grubu'nun 2012 yılından bu yana jet motorlarıyla ilgili çalıştığını aktaran Okyay, "Şu anda bütün testlerini geçmiş, performansını göstermiş ve seri üretime girmiş 3 değişik tip motorumuz var. Bunların geçen yıl itibarıyla seri üretimleri başlamıştı. Bu sene de seri üretimde ikinci senemiz ve hepsi envan-

tere girdi. Motorlarımız seyir füzeleri motorları olarak görev yapıyor. Bunların dışında 4 farklı motor geliştirme projemiz devam etmekte. Türkiye'nin seyir füzeleri, jet ve kamikaze İHA'lar gibi alanlarda motor ihtiyacını gidermek üzere var gücümüzle çalışıyoruz." dedi.

"10-12 ÜLKEYLE GÖRÜŞME YAPIYORUZ"

Kale Jet Motorları'nın nisan ayında KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru ile Türk savunma sanayisinin bu anlamda ilk kez ihracat başarısı sağladığını anımsatan Okyay, şunları kaydetti:

"Brezilya kendi deniz kuvvetleri için seyir füzesi geliştiriyor, seyir füzesinin motoru yok. Motor daha az bulunan bir şey. Sınıfa göre değişiyor ama motor geliştiren ve üreten firma sayısı da çok fazla değil. İtki seviyesi düşük motorlarda nispeten daha fazla oyuncu var ama bizim yaptığımız motor sınıfında, itki seviyelerinde ve sınıfında çok fazla oyuncu yok." **AA**

Yerli füze motoru, dünya devlerinin radarına girdi

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği tarafından "Savunma ve Havacılık" temasıyla düzenlenen IV. Yatırım Zirvesi'nde, Türk savunma sanayisi projelerindeki son gelişmeler ele alındı. Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay "Artık jet motoru ithal eden bir ülkeden jet motoru ihraç eden bir ülkeye gelmiş olmamız hakikaten büyük gurur veriyor bize. 10-12 ülkeyle görüşmelerimiz var" dedi.

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği tarafından "Savunma ve Havacılık" temasıyla düzenlenen IV. Yatırım Zirvesi'nde, Türk savunma sanayisi projelerindeki son gelişmeler ele alındı.

Zirvede gazetecilere açıklamalarda bulunan Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Başkan Vekili Osman Okyay, savunma sanayisinin gelecek projeksiyonu hakkında değerlendirmede bulundu. Türk savunma sanayisinin geçen yılı 7,2 milyar dolar ihracatla tamamladığını ve dünyada 11. sıraya yükseldiğini, bu konunun hızla yukarıya taşınacağına inandığını dile getiren Okyay, AB'nin savunma sanayisini geliştirmeye dönük çabalarının Türkiye için bir fırsat olduğuna dikkat çekti. Türkiye'nin uluslararası ortaklıklarda artık farklı bir yere geldiğini, Baykar ve Leonardo ortaklığının bu değişime en güzel örnek olduğunu vurgulayan Okyay, şöyle konuştu:

"İki firma güçlerini birleştirip birbirini tamamlayıcı kabiliyetlerini bir araya getirerek dünya pazarlarına çok iyi ürünler sunacak. Artık beraber tasarlama, beraber üretme ve beraber pazarlama yoluna doğru gidiyoruz. Türk savunma sanayisinin geliştiği olduğu nokta bugün özellikle AB tarafından dikkatle izleniyor. Türk savunma sanayisinin dünyanın bu konjonktüründe önemli bir sıçrama yaşayacağını düşünüyorum."

Okyay, Kale Grubu tarafından geliştirilen turbojet motoru KTJ serisi ile Türkiye'de üretilen seyir füzelerinin motor ihtiyacının karşılandığına dikkat çekti.

4 TİP MOTOR

Okyay, "Şimdi bizim grup olarak hedefimiz bundan sonra bu motorlarımızı jet İHA'lar diyebileceğimiz Kamikaze İHA'lar gibi veya dolanan mühimmatlar gibi başka platformlara da aktarmak olacaktır. Sadece seyir sınıflı sınırlı bırakmayı düşünmüyoruz, daha üst düzey motorlara doğru yolumuza devam edeceğiz. 3 tip motorun üzerine şu an 4 tip motor daha geliştiriyoruz. Biz şu ana kadar turbojet motorları geliştirdik, bundan sonra diğer tip motorlardan da geliştireceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin ilk jet motoru ihracatını bu sene başında Brezilya ile yaptıkları KTJ 3200 kontratıyla başlattıklarını hatırlatan Okyay, şöyle konuştu: "Artık jet motoru ithal eden bir ülkeden jet motoru ihraç eden bir ülkeye gelmiş olmamız hakikaten bir Türkiye Cumhuriyeti vatanı olarak büyük gurur veriyor bize. Bundan sonra ihracatımızın büyüyecek

Osman Okyay

Sibel Zorlu

artacağını da öngörebiliyorum. 10-12 ülkeyle görüşmelerimiz var. Dünyada motor konusu, zaten sayılı oyuncunun olduğu bir sektördür. Bizim sınıfımız motorlarda Avrupa ve Amerika'yı bir araya getirirsek biz dahil 3-4 oyuncudan bahsediyoruz. Dolayısıyla yeni seyir füzesi geliştirmek isteyen ülkelerin motor ihtiyacı olduğunda başvuracağı noktardan bir tanesi de biz oluyoruz. Bu bizim ihracat potansiyelimizi çok artırıyor."

MUHARİP UÇAK

Milli Muharip Uçak KAAAN için devam eden yerli motor geliştirme çalışmalarıyla ilgili de açıklamalarda bulunan Okyay, "5. nesil savaş uçağı motoru, dünyada mekanik sektörünün ulaşabileceği en yüksek noktalardan bir tanesi.

Böyle bir şeye başlamış olmak bile çok büyük bir başarıdır. O çalışmanın en kısa sürede başarıya ulaşmasını millet olarak ümit ediyoruz."

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu** da yaptığı açıklamada İzmir'in savunma sanayisinde serbest bölgeleri, teknoparkları, AR-GE merkezleri, yetişmiş insan gücü, sanayi ve lojistik merkezi olma özellikleriyle ciddi bir potansiyele sahip olduğuna dikkat çekti. Zorlu, "Bugün yerleşme yüzde 80'e ulaşmış vaziyette. Ayrıca bunun ihracat bacağı da tabii ki tartışılıyor. O yüzden şirketlerimize hem bulundukları alanda ve sektörde iş yapma hem de bu tarafta ek bir alan yaratılma, genişleme, büyüme alanı yaratılma fırsatı olduğunu görüyoruz." dedi. ■ **Fevzi Efe SEKİTMEZ**

Jet motoru ihracatında yeni anlaşmalar yolda

Brezilya'ya turbojet füze motoru ihracatıyla savunma sanayisinde bir ilki gerçekleştiren Kale Grubu, bu yıl iki ülkeyle daha anlaşma yapacak.

KALE Grubu, Türkiye'nin yerli savunma sanayisinde önemli bir kilometre taşı olan KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru ihracatının ardından yeni başarıların eşiğinde. Brezilya'ya gerçekleştirilen motor ihracatıyla Türk savunma sanayisinin tarihinde bir ilke imza atan grup, iki yeni ülkeyle daha anlaşma yapmak üzere görüşmelerini sürdürüyor. Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği'nin (ESİAD) İzmir'de düzenlediği 4. Yatırım Zirvesi'nde konuşan Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay şunları kaydetti:

YENİ PROJELER VAR

"2012'den bu yana jet motorları üzerinde çalışıyoruz. Şu anda testleri tamamlanmış, seri üretime girmiş üç farklı motorumuz var. Bun-

lar Türkiye'nin seyir füzesi ve İHA projelerinde aktif görev yapıyor. Ayrıca dört yeni motor projemiz devam ediyor" dedi. Okyay, "Şu anda 10-12 ülkeyle ihracat görüşmesi yürütüyoruz. Bu yıl içinde bir veya iki ülkeyle anlaşma imzalayabiliriz." Kale Grubu, KTJ-3200 motorunu ihraç ederek gelişmiş ülkelerle teknoloji bazlı savunma işbirliği gerçekleştiren ilk Türk firması oldu.

+

İHA'larda kullanılıyor

KALE Grubu, 2012'de başladığı jet motoru çalışmalarında bugün üç farklı modeli seri üretim aşamasına taşımaya başladı. Bu motorlar, Türkiye'nin seyir füzeleri, jet ve kamikaze İHA projelerinde aktif kullanılıyor.

Türk jet motoru dünyaya açılıyor

İzmir'de düzenlenen "4. Yatırım Zirvesi"nde konuşan Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, Türkiye'nin savunma ve havacılık sanayisinde önemli bir adım attığını açıkladı. Okyay, Brezilya ile imzalanan turbojet füze motoru ihracatının ardından, bu yıl iki ülke ile daha ihracat anlaşması yapılmasının mümkün olduğunu belirtti.

Kale Grubu'nun 2012'den bu yana yürüttüğü jet motoru geliştirme çalışmaları, seri üretime geçerek envantere girdi. Şirketin üç farklı motoru, seyir füzeleri başta olmak üzere çeşitli platformlarda kullanılıyor. Okyay, "Motorlarımızın performansı tüm testleri geçti ve seri üretime başladık. Ayrıca dört farklı motor geliştirme projemiz devam ediyor" dedi.

Jet motoru üretiminin dünya çapında son derece zor bir iş olduğunu vurgulayan Okyay, bu üretimi gerçekleştirebilen ülke sayısının çok sınırlı olduğunu belirtti. Türkiye'nin önümüzdeki dönemde jet motoru-

nu tamamen üretebilen ülkeler arasında yer almasını hedeflediklerini ifade etti. Okyay, başarının arkasındaki en büyük payın Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığına ait olduğunu da sözlerine ekledi.

Nisan ayında KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru ile Türk savunma sanayisinin ilk ihracat başarısını elde ettiklerini hatırlatan Okyay, "Şu anda 10-12 ülke ile ihracat görüşmelerimiz sürüyor. Bu yıl içerisinde 1 veya 2 ülkeyle anlaşma sağlayabiliriz" dedi. Brezilya gibi ülkeler, kendi seyir füzesi geliştirme projeleri için motor tedarikinde Türkiye'ye yöneliyor.

İzmir'in savunma ve havacılık sanayisindeki potansiyeline de değinen ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, şehrin serbest bölgeleri, teknoparkları ve AR-GE merkezleri ile önemli bir üs haline gelebileceğini vurguladı. Zorlu, "Nitelikli insan gücümüz ve sermayemizle savunma ve havacılıkta güçlü projeler hayata geçirebiliriz" dedi.

KALE JET MOTORLARI, İHRACATI İÇİN 2 ÜLKEYLE DAHA ANLAŞMA AŞAMASINDA

Türk yapımı 3 tip jet motoru, envantere girdi

Brezilya'ya KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru ihraç eden Kale Grubu'nun Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, "Şu anda hâlihazırda 10-12 ülkeyle jet motorumuzun ihracat görüşmesini yapıyoruz. Bu sene içerisinde 1 veya 2 ülkeyle ihracat anlaşması yapabiliriz" dedi.

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından İzmir'de düzenlenen "4. Yatırım Zirvesi"ne katılan Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Vekili Osman Okay, savunma ve havacılık sanayisinde ilişkin değerlendirmede bulundu. Okay, Türkiye'nin savunma sanayisinde önemli yol kat ettiğini ve jet motorları üretiminde de önemli bir hamle başlattığını ifade etti. Kale Grubu'nun 2012 yılından bu yana jet motorlarıyla ilgili çalıştığını aktaran Okay, "Şu anda bütün testlerini geçmiş, performansını göstermiş ve seri üretime girmiş 3 değişik tip motorumuz var. Bunların geçen yıl itibarıyla seri üretimleri başlamıştı. Bu seride seri üretimde ikinci senemiz ve hepsi envantere girdi. Motorlarımız seyir füzeleri motorları olarak görev yapıyor. Bunların dışında 4 farklı motor geliştirme projemiz devam etmekte. Türkiye'nin seyir füzeleri, jet ve kamikaze İHA'lar gibi alanlarda motor ihtiyacını gidermek üzere var gücümüzle çalışıyoruz" dedi.

"10-12 ülkeyle ihracat görüşmesini yapıyoruz"

Kale Jet Motorları'nın nisan ayında KJT-3200 Tur-

**Osman
Okuy**

bojet Füze Motoru ile Türk savunma sanayisinin bu anlamda ilk kez ihracat başarısını sağladığını anımsatan Okyay, “Brezilya kendi deniz kuvvetleri için seyir füzesi geliştiriyor, seyir füzesinin motoru yok. Motor daha az bulunan bir şey. Sınıfa göre değişiyor ama motor geliştiren ve üreten firma sayısı da çok fazla değil. İtki seviyesi düşük motorlarda nispeten daha fazla oyuncu var ama bizim yaptığımız motor sınıfında, itki seviyelerinde ve sınıfında çok fazla oyuncu yok. Dolayısıyla firmalar, hızlı şekilde füze platformu geliştireceklerse bir yerden motor tedarik etmek zorunda. Bu alanda çok da oyuncu olmayınca biz de tabii çalışan kapılardan biri oluyoruz. Bizjet motorunun gelişmekte olan veya çok az gelişmiş bir ülkeye satamıyoruz. Çünkü füze programları olmuyor. Yani füze geliştirmeye

Sibel Zorlu

çalışan gelişmiş ülkeler, bizim müşterimiz oluyor. Gelişmiş bir ülkeye jet motoru satılabilmek hakikaten sektörümüz açısından, bir vatandaş olarak çok gurur duyduğumuz bir durum. Biz şu anda hâlihazırda 10-12 ülkeye jet motorlarımızın ihracat görüşmesini yapıyoruz. Bu seneye içerisinde 1 veya 2 ülkeye ihracat anlaşması yapabiliriz" diye konuştu. İzmir'in savunma sanayisindeki potansiyeline de dikkat çeken Okay, bu anlamda emeği geçenlere teşekkür etti.

"İzmir'in potansiyeli çok büyük"

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu** ise savunma ve havacılık sanayisinin Türkiye'nin büyümesinde lokomotif sektörlerinden olduğunu belirtti. Ege ve İzmir'in savunma ve havacılık sanayisinde ciddi potansiyelinin bulunduğu aktaran

"Türkiye, yakın bir zamanda jet motorunun tamamını yapabilir"

Okay, jet motoru üretimini dünyanın en zor işleri arasında bulunduğunu ve bu üretimi yapan ülkelerin bir elin parmak sayılarını geçmediğini belirtti. Türkiye'nin yakın bir zamanda jet motorunun tamamını yapabileceği ülkeler sınıfına dâhil olacağına

inandığını dile getiren Okyay, bu anlamda çalışmaların çok ciddi bir mühendislik ordusuyla yürütüldüğünü vurguladı. Okyay, Türkiye'nin havacılıktaki başarısında aslan payının Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığına ait olduğunu ifade etti.

Zorlu, “Serbest bölgeleri, teknoparkları, AR-GE merkezleri, Bilişim Vadisi ve Ege Serbest Bölgesi’ndeki havacılık ve uzay kümelenmesiyle İzmir’de büyük bir potansiyel olduğunu düşünüyoruz. Sa-

vunma ile havacılıkta önemli merkezlerden biri olabileceğini görüyoruz. İzmir'deki nitelikli insan gücümüze ve sermayeye güzel işler yapabileceğini düşünüyoruz" ifadelerini kullandı.

Savunma sanayisinde sürdürülebilirlik için 'çift kullanım' teknolojiler önerisi

SASAD Başkanı Okyay, "Savunma sanayisi sektörünün sürdürülebilirliğinin, ihracatın yanında ikinci çıkış yolu da çift kullanım teknolojiler olarak görüyorum. Yani hem savunma sanayinde hem sivil sektörlerde kullanılabilir teknolojiler" dedi.

İZMİR, AA

Türk Savunma ve Havacılık Sanayi İmalatçıları Derneği (SASAD) Başkanı ve Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Ve-kili Osman Okyay, ihracatın yanı sıra çift kullanım teknolojilerinin savunma sanayisindeki başarının sürdürülebilirliğine katkı sağlayabileceğini söyledi.

Okyay, Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneğinin savunma ve havacılık sanayisi temasıyla İzmir'de düzenlediği "4. Yatırım Zirvesi"ne konuşmacı olarak katıldı.

Okyay, savunma sanayisinin önemine değinerek, bu alandaki yatırımlara önem attıklarını ifade etti.

Savunma sanayisinin dünyadaki birçok ülke için siyasi ve ekonomik öncelik haline geldiğini aktaran Osman Okyay, "Güvenlik artık yalnızca askeri stratejilerin değil, sanayi politikalarının ve yatırım planlarının da önemli bir unsuru haline geldi. Teknolojik atılımlar, yapay zeka, kuantum, biyoteknoloji gibi alanlarda yaşanan gelişmeler, stratejik üstünlük mücadelesini şekillendirmekte. Bugün farklı olan teknolojik dönüşümün hem askeri hem de sivil alanını eşzamanlı olarak dönüştürülmesi ve devletler ile özel sermayeyi aynı inovasyon ekosisteminde buluşturmasıdır." dedi

Türkiye'nin savunma sanayindeki dönüşümü

Okyay, Türkiye'nin küresel savunma pazarında güvenilir bir oyuncu haline geldiğini vurguladı.

Türkiye'nin savunmadaki başarısının yalnızca yerli ürün üretme kabiliyetiyle sınırlı olmadığını, aynı zamanda küresel tedarik zincirlerinin de değişmez oyuncularına arasına girdiğini anlatan Okyay, şunları kaydetti:

"Türkiye'nin savunma sanayindeki dönüşüm hikayesi bize sadece bir güvenlik politikası başarısını değil, aynı zamanda yeni bir yatırım mantığının nasıl doğduğunu

da gösteriyor. Savunma sanayinin yatırımın mantığını konuşurken öncelikle şunu kabul etmeliyiz. Bu sektör diğer sektörler gibi bir sektör değil. Sıradan bir sektör de değil. Çoğu proje yıllara yayılan sözleşmelerle ilerler. Büyük ölçüde kamu taahhüdüyle desteklenir. Bu da yatırımcı açısından son derece değerli bir şey. Performans göstermek şart tabii. Performans gösterilebilmesi halinde öngörülebilir bir nakit akışı anlamına gelir. Birçok sektörde talep dalgalanırken burada uzun vadeli bir istikrar zemini vardır. Elbette bu noktada özel sektör olarak öngörmesi veya yönetmesi zor."

Okyay, savunma sanayisine girmenin kolay olmadığını, önünde yüksek giriş bariyerlerinin bulunduğunu, sertifikasyon süreçleri ve uluslararası uyum kriterlerinin yer aldığı sektörün yeni oyuncular için zorlu olduğunu belirtti.

Sektörün sürdürülebilirliği açısından ihracatın şart olduğuna değinen Okyay, şöyle devam etti: "Sektörün sürdürülebilirliğinin, ihracatın yanında ikinci çıkış yolu da çift kullanım teknolojiler olarak

görüyoruz. Yani hem savunma sanayinde hem sivil sektörlerde kullanılabilir teknolojiler. Bu alanda dünyada ve ülkemizde örnekleri var. Savunma sanayi için geliştirilen ileri malzemeler, mesela inşaat-ta daha dayanıklı ürünlerin önünü açabiliyor. İnsansız sistemlerde elde edilen kabiliyetler tarımda verimliliği artırabiliyor. Güç elektroniği veya sensör teknolojileri akıllı şehir çözümlerine doğrudan entegre edilebiliyor. Bunun gibi örnekleri daha da çoğaltabiliriz. Dolayısıyla çift kullanım teknolojiler savunma ve sivil sektörlerin kullanımına sunulduğunda ölçek büyümesi sebebiyle firmaları daha sürdürülebilir hale getiriyor."

İzmir ve çevre illerdeki iş insanlarının ve sanayicilerin katıldığı ve gün boyu sürecek zirvede "Savunma ve Havacılık Sanayisinde Yatırım Dinamikleri", "Savunma ve Havacılık Sanayinde Tedarikçi Perspektifi", "Birleşme, Satın Almalar ve Fon Yatırımları" ile "Sermaye Piyasası İşlemleri, Halka Arz ve Alternatif Finansman İmkanları" başlıklı oturumlar gerçekleştirilecek.

'Türkiye'nin yatırım hikayesi geleceğin stratejik sektörleri üzerinden yazılmalı'

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu ise, Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünün artırılması için yeni projelerin geliştirilmesi ve yeni pazarlara açılması gerektiğini söyledi. Küresel gelişmeler, sıcak savaşlar, bölgesel gerilimler ve yeni güvenlik tehditlerinin ülkeleri savunma yatırımlarını artırmaya zorladığını anlatan Zorlu, şunları kaydetti: "Zirvemizin ana teması, İzmir ve bölgemiz açısından ayrı anlam taşıyor. Şehrimiz sanayi ve lojistik alanında güçlü merkezlerden biri. Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, üniversiteler ve teknoparklar, havacılık ve uzay kümelenmesi, AR-GE kapasitesi, yetiştirilmiş insan kaynağı ile savunma ve havacılık eko-sisteminde güçlü bir potansiyele sahip. Bu konu, yalnızca büyük şirketlerin değil aynı zamanda KOBİ'lerin, startupların ve yan sanayinin de değer zincirine katılabilirdiği bir alan açıyor. Öte yandan savunma yatırımlarının sürdürülebilirliği, farklı coğrafyalardaki kümelenmelerden geçiyor. Türkiye'nin yatırım hikayesi geleceğin stratejik sektörleri üzerinden yazılmalı."

'Kritik teknolojiler yerli olarak savunma sanayimizin eliyle üretilecek'

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel de "Vizyon Konuşması" başlığı altında katılımcıları bilgilendirdi. Sahadaki birçok ürünü yerleştirdiklerini ifade eden Çizgel, şunları ifade etti: "Önemli ve kıymetli olan kritik alanlarda millileşerek herhangi bir ürünümüzde dışarıya bağımlı kalmamaktır. Yani tam bağımsız savunma sanayi vizyonu. Tam bağımsız savunma sanayi vizyonu konusunda hakikaten emin adımlarla gidiyoruz. Neredeyse kritik, bütün veya şu an itibarıyla bile sahada olan birçok ürünü yerleştirdik, yerleştiremediklerimizin de programlarını başlattık. Bir yıl veya 5 yıl içerisinde kritik teknolojiler yerli olarak savunma sanayimizin eliyle üretilcek. Bu gurur verici tablodur ama yerli ve milli savunma sanayimizin sürdürülebilirliğinin teşkil edilmesi de önemli, bu hedef için çalışıyoruz."

Türkiye jet motoru ihracatında 2 ülkeyle daha anlaşma aşamasında

Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, geliştirdikleri yerli turbo-jet füze motoru için Brezilya ile imzalanan ihracat kontratının ardından yeni bağlantılar için görüştüklerini, bu yıl iki ülkeyle anlaşma sağlayabileceklerini bildirdi.

EGE Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından İzmir'de düzenlenen "4. Yatırım Zirvesi"ne katılan Okyay, AA muhabirine savunma ve havacılık sanayisine ilişkin değerlendirmede bulundu.

Okyay, Türkiye'nin savunma sanayisinde önemli yol kat ettiğini ve jet motorları üretiminde de önemli bir hamle başlattığını ifade etti.

Kale Grubu'nun 2012 yılından bu yana jet motorlarıyla ilgili çalıştığını aktaran Okyay, "Şu anda bütün testlerini geçmiş, performansını göstermiş ve seri üretime girmiş 3 değişik tip motorumuz var. Bunların geçen yıl itibarıyla seri üretimleri başlamıştı. Bu sene de seri üretimi ikinci senemiz ve hepsi envantere girdi. Motorlarımız seyir füzeleri motorları olarak görev yapıyor. Bunların dışında 4 farklı motor geliştirme projemiz devam etmekte. Türkiye'nin seyir füzeleri, jet ve kamikaze İHA'lar gibi alanlarda motor ihtiyacını gidermek üzere var gücümüzle çalışıyoruz." dedi.

Okyay, jet motoru üretiminin dünyanın en zor işleri arasında bulunduğunu ve bu üretimi yapan ülkelerin bir elin parmak sayılarını geçmediğini belirtti.

Türkiye'nin yakın bir zamanda jet motorunun tamamını yapabilen ülkeler sınıfına dahil olacağına inandığını dile getiren Okyay, bu anlamda çalışmaların çok ciddi bir mühendislik ordusuyla yürütüldüğünü vurguladı.

Okyay, Türkiye'nin havacılıktaki başarısında aslan payının Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığına ait olduğunu ifade etti.

"10-12 ÜLKEYLE JET MOTORLARIMIZIN İHRACAT GÖRÜŞMESİNİ YAPIYORUZ"

Kale Jet Motorları'nın nisan ayında KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru ile Türk savunma sanayisinin bu anlamda ilk kez ihracat başarısı sağladığını anımsatan Okyay, şunları kaydetti:

"Brezilya kendi deniz kuvvetleri için seyir füzesi geliştiriyor, seyir füzelerinin motoru yok. Motor daha az bulunan bir şey. Sınıfına göre değişiyor ama motor geliştiren ve üreten firma sayısı da çok fazla değil. İtke seviyesi düşük motorlarda nispeten daha fazla oyuncu var ama bizim yaptığımız motor sınıfında, itke seviyelerinde ve sınıfında çok fazla oyuncu yok. Dolayısıyla firmalar, hızlı şekilde füze platformu geliştireceklerse bir yerden motor tedarik etmek zorunda. Bu alanda çok da oyuncu olmayınca biz de tabii çalınan kapılardan biri oluyoruz. Biz jet motorunu geliştirmekte olan veya çok az gelişmiş bir ülkeye satamıyoruz. Çünkü füze programları olmuyor. Yani füze geliştirmeye çalışan gelişmiş ülkeler, bizim müşterimiz oluyor. Gelişmiş bir ülkeye jet motoru satabilmek hakikaten sektörümüz açısından, bir vatandaş olarak çok gurur duyduğumuz bir durum. Biz şu anda halihazırda 10-12 ülkeyle jet motorlarımızın ihracat görüşmesini yapıyoruz. Bu sene içerisinde 1 veya 2 ülkeyle ihracat anlaşması yapabiliriz." İzmir'in savunma sa-

naşısındaki potansiyeline de dikkat çeken Okyay, bu anlamda emeği geçenlere teşekkür etti.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu ise savunma ve havacılık sanayisinin Türkiye'nin büyümesinde lokomotif sektörlerinden olduğunu belirtti.

Ege ve İzmir'in savunma ve havacılık sanayisinde ciddi potansiyelinin bulunduğu aktaran Zorlu, "Serbest bölgeleri, teknoparkları, AR-GE merkezleri, Bilişim Vadisi ve Ege Serbest Bölgesi'ndeki havacılık ve uzay kümelenmesiyle İzmir'de büyük bir potansiyel olduğunu düşünüyoruz. Savunma ile havacılığa önemli merkezlerden biri olabileceğini görüyoruz. İzmir'deki nitelikli insan gücümüze ve sermayeyeyle güzel işler yapabileceğini düşünüyoruz." diye konuştu. AA

TÜRKİYE'DEN JET MOTORU İHRACATI

KALE Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, “Şu anda halihazırda 10-12 ülkeyle jet motorumuzun ihracat görüşmesini yapıyoruz. Bu sene içerisinde 1 veya 2 ülkeyle ihracat anlaşması yapabiliriz.” dedi.

👁 Sayfa 10

2 ülkeyle daha anlaşma aşamasında TÜRKİYE'DEN JET MOTORU İHRACATI

Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, "Şu anda halihazırda 10-12 ülkeyle jet motorumuzun ihracat görüşmesini yapıyoruz. Bu sene içerisinde 1 veya 2 ülkeyle ihracat anlaşması yapabiliriz" dedi.

Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, geliştirdikleri yerli turbojet füze motoru için Brezilya ile imzalanan ihracat kontratının ardından yeni bağlantılar için görüşmelerini, bu yıl iki ülkeyle anlaşma sağlayabileceklerini bildirdi.

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından İzmir'de düzenlenen "4. Yatırım Zirvesi"ne katılan Okyay, savunma ve havacılık sanayisine ilişkin değerlendirmede bulundu.

Okyay, Türkiye'nin savunma sanayisinde önemli yol kat ettiğini ve jet motorları üretiminde de önemli bir hamle başlattığını ifade etti.

Kale Grubu'nun 2012 yılından bu yana jet motorlarıyla ilgili çalıştığını aktaran Okyay, "Şu anda bütün testlerini geçmiş, performansını göstermiş ve seri üretime girmiş 3 değişik tip motorumuz var. Bunların geçen yıl itibarıyla seri üretimleri başlamıştı. Bu sene de seri üretimde ikinci senemiz ve hepsi envantere girdi. Motorları-

mız seyir füzeleri motorları olarak görev yapıyor. Bunların dışında 4 farklı motor geliştirme projemiz devam etmekte. Türkiye'nin seyir füzeleri, jet ve kamikaze İHA'lar gibi alanlarda motor ihtiyacını gidermek üzere var gücümüzle çalışıyoruz" dedi.

Okyay, jet motoru üretiminin dünyanın en zor işleri arasında bulunduğunu ve bu üretimi yapan ülkelere bir elin parmak sayılarını geçmediğini belirtti.

Türkiye'nin yakın bir zamanda jet motorunun tamamını yapabilen ülkeler sınıfına dahil olacağına inandığını dile getiren Okyay, bu anlamda çalışmaların çok ciddi bir mühendislik ordusuyla yürütüldüğünü vurguladı.

Okyay, Türkiye'nin havacılıktaki başarısında aslan payının Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığına ait olduğunu ifade etti.

Kale Jet Motorları'nın nisan ayında KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru ile

Sibel Zorlu

Osman Okyay

Türk savunma sanayisinin bu anlamda ilk kez ihracat başarısı sağladığını anımsatan Okyay, şunları kaydetti:

"Brezilya kendi deniz kuvvetleri için seyir füzesi geliştiriyor, seyir füzesinin motoru yok. Motor daha az bulunan bir şey. Sınıfına göre değişiyor ama motor geliştiren ve üreten firma sayısı da çok fazla değil. İtki seviyesi düşük motorlarda nispeten daha fazla oyuncu var ama bizim yaptığımız motor sınıfında, itki seviyelerinde ve sınıfında çok fazla oyuncu yok. Dolayısıyla firmalar, hızlı şekilde füze platformu geliştireceklerse bir yerden motor tedarik etmek zorunda. Bu alan-

da çok da oyuncu olmayınca biz de tabii alınan kapılardan biri oluyoruz. Biz jet motorunu geliştirmekte olan veya çok az gelişmiş bir ülkeye satamıyoruz. Çünkü füze programları olmuyor. Yani füze geliştirmeye çalışan ge-

leşmiş ülkeler, bizim müşterimiz oluyor. Gelişmiş bir ülkeye jet motoru satılabilmek gerçekten sektörümüz açısından, bir vatandaş olarak çok gurur duyduğumuz bir durum. Biz şu anda halihazırda 10-12 ülkeyle jet motorlarımızın ihracat görüşmesini yapıyoruz. Bu sene içerisinde 1 veya 2 ülkeyle ihracat anlaşması yapabiliriz."

İzmir'in savunma sanayisindeki potansiyeline de dikkat çeken Okyay, bu anlamda emeği geçenlere teşekkür etti.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sibel Zorlu** ise savunma ve havacılık sanayisinin Türkiye'nin büyümesinde lokomotif sektörlerinden olduğunu belirtti.

Ege ve İzmir'in savunma ve havacılık sanayisinde ciddi potansiyelinin bulunduğu aktaran Zorlu, "Serbest bölgeleri, teknoparkları, AR-GE merkezleri, Bilişim Vadisi ve Ege Serbest Bölgesi'ndeki havacılık ve uzay kümenlenmesiyle İzmir'de büyük bir potansiyel olduğunu düşünüyoruz. Savunma ile havacılıkta önemli merkezlerden biri olabileceğini görüyoruz. İzmir'deki nitelikli insan gücümüze ve sermayeye güzel işler yapabileceğini düşünüyoruz" diye konuştu.

TÜRK MOTORLARI KÜRESEL PAZARDA UÇUŞA GEÇTİ

■ Türk mühendisliğinin yıllar süren sessiz mesaisi artık dünyanın radarında. Kale Grubu'nun geliştirdiği yerli jet motorları, sadece gökyüzünde değil, küresel savunma piyasasında da yankı buluyor. Brezilya'dan Avrupa'ya uzanan masalarda Türk motorları-

nın dosyaları açılıyor, kapılar bir bir çalınıyor. Dünyada bu ölçekte motor üretebilen ülkeler bir elin parmağını geçmezken, Türkiye artık o parmaklardan biri olmaya aday. Jet motorları artık sadece yerli değil; ihraç edilmeye, talep edilmeye başlayan bir teknoloji. ■ 10DA

TÜRK MOTORLARI KÜRESEL PAZARDA UÇUŞA GEÇTİ

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından İzmir'de düzenlenen "4. Yatırım Zirvesi"ne katılan Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Okyay, savunma ve havacılık sanayisine ilişkin değerlendirmede bulundu. Okyay, Türkiye'nin savunma sanayisinde önemli yol kat ettiğini ve jet motorları üretiminde de önemli bir hamle başlattığını ifade etti.

Kale Grubu'nun 2012 yılından bu yana jet motorlarıyla ilgili çalıştığını aktaran Okyay, "Şu anda bütün testlerini geçmiş, performansını göstermiş ve seri üretime girmiş 3 değişik tip motorumuz var. Bunların geçen yıl itibarıyla seri üretimleri başlamıştı. Bu sene de seri üretimde ikinci senemize ve hepsi envantere girdi. Motorlarımız seyir füzeleri motorları olarak görev yapıyor. Bunların dışında 4 farklı motor geliştirme projemiz devam etmekte. Türkiye'nin seyir füzeleri, jet ve kamikaze İHA'lar gibi alanlarda motor ihtiyacını gidermek üzere var gücümüzle çalışıyoruz." dedi.

Okyay, jet motoru üretiminin dünyanın en zor işleri arasında bulunduğunu ve bu üretimi yapan ülkelerin bir elin parmak sayılarını geçmediğini belirtti.

Türkiye'nin yakın bir zamanda jet motorunun tamamını yapabildiğini inandığını dile getiren Okyay, bu anlamda çalışmaların çok ciddi bir mühendislik ordusuyla yürütüldüğünü vurguladı.

Okyay, Türkiye'nin havacılıktaki başarısında aslan payının Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığına ait olduğunu ifade etti.

"10-12 ÜLKEYLE JET MOTORLARIMIZIN İHRACAT GÖRÜŞMESİNİ YAPIYORUZ"

Kale Jet Motorları'nın nisan ayında KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru ile Türk savunma sanayisinin bu anlamda ilk kez ihracat başarısı sağladığını anımsatan Okyay, şunları kaydetti:

"Brezilya kendi deniz kuvvetleri için seyir füzesi geliştiriyor, seyir füzesinin

motoru yok. Motor daha az bulunan bir şey. Sınıfına göre değişiyor ama motor geliştiren ve üreten firma sayısı da çok fazla değil. İtke seviyesi düşük motorlarda nispeten daha fazla oyuncu var ama bizim yaptığımız motor sınıfında, itke seviyelerinde ve sınıfında çok fazla oyuncu yok. Dolayısıyla firmalar, hızlı şekilde füze platformu geliştireceklerse bir yerden motor tedarik etmek zorunda. Bu alanda çok da oyuncu olmayınca biz de tabii çalışan kapılardan biri oluyoruz. Biz jet motorunu geliştirmekte olan veya çok az gelişmiş bir ülkeye satamıyoruz. Çünkü füze programları olmuyor. Yani füze geliştirmeye çalışan gelişmiş ülkeler, bizim müşterimiz oluyor. Gelişmiş bir ülkeye jet motoru satabilmek hakikaten sektörümüz açısından, bir vatandaş olarak çok gurur duyduğumuz bir durum. Biz şu anda halihazırda 10-12 ülkeyle jet motorlarımızın ihracat görüşmesini yapıyoruz. Bu sene içerisinde 1 veya 2 ülkeyle ihracat anlaşması yapabiliriz."

ASELSAN, TUSAŞ ve Roketsan'dan İzmirli firmalara çağrı: Bizimle büyüyün

ESİAD'ın bu yıl "Savunma Sanayi ve Havacılık" temasıyla düzenlediği Yatırım Zirvesi'nde ASELSAN, TUSAŞ ve Roketsan yöneticileri, İzmirli firmalara "bizimle büyüyün" çağrısı yaptı

HABER MERKEZİ

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği'nin (ESİAD) bu yıl dördüncüsünü düzenlediği Yatırım Zirvesi, "Savunma Sanayi ve Havacılık" temasıyla gerçekleştirildi. Türkiye'nin savunma sektöründeki yatırım fırsatları, tedarik zinciri

yapısı ve finansman modellerinin ele alındığı etkinlikte, sektörün öncü kuruluşları ASELSAN, TUSAŞ ve Roketsan, İzmirli firmalara ortak büyüme çağrısı yaptı. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Sanayileşme Daire Başkanı Murat Çizgel'in kolaylaştı-

ricılığında gerçekleşen "Savunma ve Havacılık Sanayiinde Yatırım Dinamikleri" panelinde, ASELSAN Genel Müdür Yardımcısı Dr. Murat Aslan, Roketsan Tedarik Zinciri Direktörü Murat Eskici ve TUSAŞ Tedarik ve Sanayileşme Başkanı Serdar Özpolat, yerli üretim kapasitesinin güçlendirilmesi ve iş birliği potansiyellerine dikkat çekti. ASELSAN'dan Dr. Aslan, millileşme oranının yüzde 80'lere ulaştığını belirterek "Savunma sanayi ürünlerimiz artık mücevheratla yarışıyor" dedi ve İzmirli firmaları ASELSAN Tedarikçi Portalı üzerinden iş birliğine davet etti. Roketsan'dan Murat Eskici ise sürdürülebilir üretimin önemine değinerek, talaşlı imalat ve diğer üretim alanlarında yeni tedarikçilere ihtiyaç duyduklarını vurguladı.

TUSAŞ'tan Serdar Özpolat ise, önümüzdeki 10 yılda bin 500 yeni platform üretim tesisi hedeflediklerini belirterek "Bizimle birlikte büyüyecek firmalar arıyoruz. Yerli tedarikçilerle üç yıl içinde üç kat büyümeyi planlıyoruz" dedi.

Panelde ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi'nden Berk Kalyoncu ve Savunma Sanayi Teknolojileri A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Emre Uzer, Türkiye'nin savunma sanayinde küresel ölçekte rekabet gücünü artırmak için yürütülen projelere ve yatırım destek mekanizmalarına değindi.